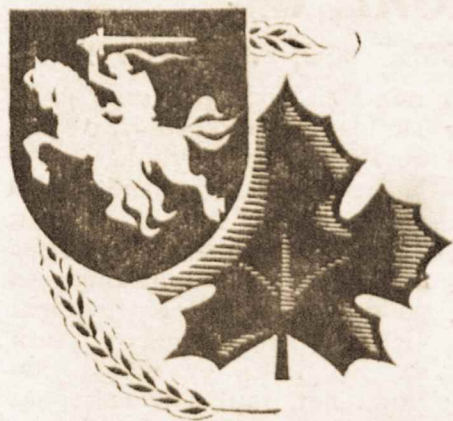

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

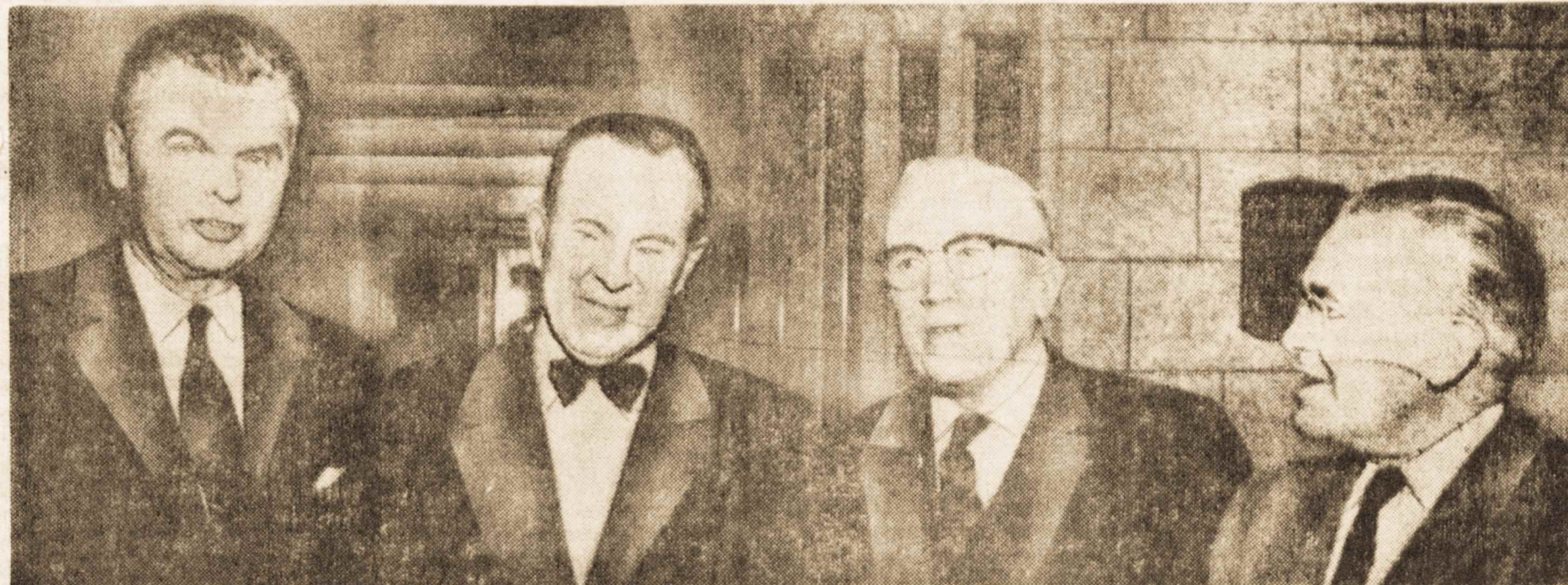
Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 10 (272) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1958 m. KOVO-MARCH 5 d.

PRICE 15 ct. XVIII METAI

Keturių Kanados partijų vadai, dabar veda stiprią rinkiminę kovą: konservatorių — J. Diefenbaker, liberalų — L. Pearson, socialistų — M. Coldwell ir socialinio kredito S. Low.

Politinių įvykių savaitė

SALTOJO KARO, SATELITŲ, RAKETŲ IR KELIONĖS
I MĖNULI LENKTYNĖS

Didesni nesutarimai Vakaruose

Gyvename naujų laikų išva-
kare, nors kiekvienam gyvena
mam momentui galima taikyti
tokį pasakymą. Vis dėlto tas

DIDELIS LENKTYNIŲ KARŠTLIGISKUMAS,

kuris yra apėmęs Rytus ir Va-
karus, leidžia suminėti pasi-
sakymą pavartoti, kaip konsta-
tuojantį ypatingas slygas.

Juk

SALTOJO KARO LENKTYNĖS

vyksta dideliais ir vis dar grei-
tėjantiais bei intensyvėjantiais
tempais. Iš karinės srities ir
simetama į ekonominę sritį ir
čia didelių jėgų įtempimu ir
savaimingu priemonių panau-
dojimu bandomas atsiekti tas
pat tikslas — nugalėti priešas,
laimėti lenktynes su juo ekono-
minių priemonių panaudojimo
būdu.

AMERIKA IR RUSIJA PRADĖJO

lenktyniuoti ekonominės para-
mos priemonėmis. Kol kas,
atrodo, kad Maskva, kuri yra
pati ekonomiškai nusmukusi ir
nepajėgi, pasirinko sau nau-
dingiausią lenktynių būdą —
Maskva remiamiems kraštams
neduoda pinigų, nes jų ir ne-
turi, bet už tai duoda medžia-
gas arba gatavus gaminius ir
tuo atsiekia dvigubą uždavinį —
laimi simpatijas ir savo kraš-
tui duoda uždarbio ir darbo.
Taip Maskva laimėjo Egipto,
Sirijos, Jemeno simpatijas ir
taip

MASKVA LAIMĖJO EGIP- TO POLITIKOS DIRIGAVIMĄ

o per Egiptą apjungė ir Siriją
su Jemenu. Nemažesnės Vakarų ir Rytų

lenktynės vyksta raketų, žė-
mės satelitų ir tarpplanetinių
laivų projektavimo bei gamy-
bos srityse. Kas tačiau laimės
pirmenybes, sunku dar pasaky-
ti. Kol kas abi pusės dar tikrai
giriasi.

VOKIEČIŲ MOKSLININ- KAI, SUGRĮŽĘ IŠ RUSIJOS,

pasakoja, kaip jie rusams pa-
dėję pagaminti žemės sateli-
tus. Jeigu jie jau paleisti na-
mo, tai tas reikštų, kad Rusi-
ja iš jų yra išsiūpusi visa, ką
iš jų galima buvo išsiūpti.
Tat labai galimas dalykas, kad
rusai jau bus suprojektavę ir
tarpplanetinių erdvių laivą,
kaip ir Amerika, kuri nedvi
prasmiskai yra pareiškusi, kad
dar šiemet galės pasiūsti rake-
tą su žmogumi į dideles augš-
tumas, iš kurių galės sugrįžti
žemėn ir kad

DAR ŠIEMET PASIŲ TARPLANETINĮ LAIVĄ I MĖNULI.

Dabar tikrai klausimas, kas pi-
miau padarys ir viena ir kita.
Bet reikia konstatuoti, kad
šiaip ar taip kalbėsime, tai yra
naujų laikų išvakarės, laikų,
kurie dar labai sunkiai atspėja-
mi; kuriems esamųjų ir prak-
tikuotųjų trafaretų taikyti ne-
ra dar pagrindo. Tenka dar
laukti ir žiūrėti, kaip ir kas
reikšis ir vystysis.

Kol kas galima tikrai kons-
tatuoti faktus, kad

TARPTAUTINIAI SANTY- KIAI KOMPLIKUOJASI,

įsitempia vis smarkiau ir toje
įtampoje kinta žymiai ir esmin-
gai.

Be ko kita, JAV santykiai
su Prancūzija įėjo į naują fa-
zė — JAV nesutaria su Pran-

Nuo kapitoliaus padangės

JAV VALSTYBĖS DEPARTAMENTAS DAR KARTĄ
PATVIRTINA NEPRIPA ŽIŠTAS PABALTIO VALS
TYBIŲ OKUPACIJOS TEISĖTUMO

Mūsų spec. bendradarbio — nuo Kapitoliaus padangės

Amerikos latviai patyrė,
kad pereitų metų rudenį Ame-
rikos ambasados Maskvoje pa-
reiškia, kad toks atsilankymas
jokiu būdu negali būti aiškina-
mas, kaip žingsnis į okupaci-
jos legalumo pripažinimą. Tam
patvirtinti, departamento raš-
te cituojamos nuomonės kelių
tarptautinės teisės autoritetų
apie panašius atvejus. Pozity-
viai Valstybės Departamento
rašte pareiškama: „There has
been no change in the policy
of Government with regard
to nonrecognition of the lega-
lity of Soviet occupation of Lat-
via. The Government contin-
ues to withhold recognition of
the imposed relationship between
the Soviet Union and the
Baltic States.“ — Kaip įrodym-
as, priedu pridedamas nuoraš-
sa Valt. Sekretoriaus J. Fos-
ter Dulles pareiškimo, padary-
to 1958 m. vasario 15 d. (Tas
pareiškimas buvo padarytas
Lietuvos 40 m. nepriklausomy-
bės sukakties vasario 16 d. pro-
ga ir mūsų spaudoje buvo pa-
skelbtas). Atsilaukę žodžių
dėl pastarojo Valt. D-to raš-
to skelbiamumo, latviai gavo
atsakymą, jog tas raštas gali
būti viešai skelbiamas. J. pj.

Todėl American Latvian As-
sociation (ALL) pirmininkas
P. Lejinš sausio 8 d. kreipėsi
raštu į JAV Valstybės Depar-
tamentą, prašydamas paaiškin-
ti, ar toks įvykis yra buvęs, ir
jei taip, tai ar tatau negali būti
interpretuota, jog JAV vyriausybė
keičianti savo nusistatymą
dėl Pabaltijo valstybių oku-
pacijos nelegalumo.

Valsybės Departamentas at-
siuntė p-nui P. Lejinš raštą,
datuotą vasario 18 d., kuriame
dėstoma taip: 1957 m. rugpjū-
čio 28 d. Sovietų vyriausybė
pranešė visoms pasiuntinybėms
Maskvoje, jog leidžiama
keliauti į tam tikras vietas, į
kurias ligi šiol buvo draudžia-
ma. Tarp tų vietų buvo sumi-
nėta ir Ryga. Remiantis tuo
pranešimu, keturi Amerikos

VIENA TAUTA NEGALI ISLIKTI LAISVA, JEI KITOS BUS

Ar įmanoma išsiversti be karo?
Baltiesiems Rūmams neleng-
va Kongrese patvirtinti 1959
cūziją; JAV pareiškė protestą,
kad Prancūzija pasinaudojo
NATO lėktuvais bombarduoti
Tunisą. Tas prancūzuose su-
kėlė nepasitenkinimą, kad jie
prisiminė eilę jiems nepatiku-
sių JAV veiksmų — Suece, Vi-
duriniuose rytuose ir tt. Bet
šitas nepasitenkinimas, atro-
do, negali būti perdidelis, kad
negalėtų būti išlygintas.

TRUMPOS ŽINIOS

— Indonezijoje vyksta vi-
daus kovos, nes Sumatros an-
tikomunistai kovoja prieš Su-
karno komunistus.
— Ašarų sala prie New Yor-
ko parduodama ir joje bus įre-
ngta malonumų sala.
— Sprogo anglų laivas su di-
namitu ir žuvo 80 žmonių.
— W. Churhillis serga plau-
čių uždegimu ir pleuritui. Gy-
domas Nicoje, prie Viduržemio
jūros.
— Chruščiovas jau sutinka,
kad „didžiųjų“ konferencija
būtų suaukta bet kokių būdu
ją paruošus.

ambasados Maskvoje pareigū-
nai buvo nuvykę spalio 4—8
dd. į Rygą. Departamentas pa-
reiškia, kad toks atsilankymas
jokiu būdu negali būti aiškina-
mas, kaip žingsnis į okupaci-
jos legalumo pripažinimą. Tam
patvirtinti, departamento raš-
te cituojamos nuomonės kelių
tarptautinės teisės autoritetų
apie panašius atvejus. Pozity-
viai Valstybės Departamento
rašte pareiškama: „There has
been no change in the policy
of Government with regard
to nonrecognition of the lega-
lity of Soviet occupation of Lat-
via. The Government contin-
ues to withhold recognition of
the imposed relationship between
the Soviet Union and the
Baltic States.“ — Kaip įrodym-
as, priedu pridedamas nuoraš-
sa Valt. Sekretoriaus J. Fos-
ter Dulles pareiškimo, padary-
to 1958 m. vasario 15 d. (Tas
pareiškimas buvo padarytas
Lietuvos 40 m. nepriklausomy-
bės sukakties vasario 16 d. pro-
ga ir mūsų spaudoje buvo pa-
skelbtas). Atsilaukę žodžių
dėl pastarojo Valt. D-to raš-
to skelbiamumo, latviai gavo
atsakymą, jog tas raštas gali
būti viešai skelbiamas. J. pj.

Iki šiol buvo kreipiama dau-
giau dėmesio į karinį tų kraš-
tų stiprinimą. Dabar paaiškė-
jo, kad to nepakanka. Nusista-
tyta remti atsilikusius kraštus
ekonomiškai, kad jie atsistotų
tvirtai ant savo kojų ir tuo bū-
du būtų atsparūs komunistų
infiltracijai. Šitai idėjai išpipu-
liarinti ir išgauti Kongreso 4-
riems bilionams dolerių patvir-
tinimą, vasario 25 d. buvo su-
šaukta speciali konferencija,
kurioje dalyvavo per 1,300
kvietusių viešojo Amerikos gy-
venimo vadovų, visuomenės
organizacijų atstovų, jų tarpe
ir BALFO atstovas.

Pradžioje kalbėjo valdžios
žmonės — specialistai. Jie i-
tinėjo, kad būtina reiklia rem-
ti atsilikusius kraštus. Valsty-
bės Sekr. J. F. Dulles kalbėjo
apie laisvąjį pasaulį ir bendrą
jį saugumą. Jis sakė: „Amerika
negali išlikti laisva, jei kitos
tautos bus pavergiamos“. Jį
stipriai rėmė buv. kandidatas

Nukelta į 8-tą psl.

Min. pirm. Diefenbakeris įvykdė prieš rinkimus duotą pažadą — paskyrė senatorium indėną, kurį matome atvaizde su žmona, Albertos provincijos Blackfoot giminės indėną James Gladstone.

Pasaulio lietuvių sostinėje

EDVARDAS ŠULAITIS
JAUNIMAS GARSINA LIETUVĄ

Prieš Vasario 16-sios minė-
jimą Chicago jaunimo organi-
zacijų atstovai aplankė didžio-
sius Chicago laikraščius ir su-
teikė jiems medžiagos apie Lie-
tuvą bei apibūdino Vasario 16-
sios prasmę. Pasinaudojant
šia medžiaga, vėliau šie laik-
raščiai plačiai nušvietė Lietu-
vos reikalus.

Taip pat ir pavieniai jaunie-
ji, o ypatingai studentai, sten-
gėsi supažindinti kitataučius
su Lietuva. Štai, Irena-Onutė
Šimaitytė, Fox kolegijos stu-
dentė, pasakė puikią kalbą Ki-
wanis klubo susirinkime. Po
šios kalbos Lietuvos konsulas
dr. P. Daužvardis paskaitin-
kei įteikė kolegijos skirtą do-
vaną su įrašu: „Nėra didesnio
nuopelno, kaip kalbėti tų var-
dų, kurie negali kalbėti už sa-
ve“. Šią kalbą bei kalbėtoją ap-
rašė savaitinis Kiwanis laikra-
stis.

ČIURLIONIEČIAI PAVERGĖ CHICAGĄ

Vasario 22 d. Chicagoje vie-
šėjo Čiurlionio ansamblis, ku-
ris čia duoto koncerto metu
pelnę didelį pritarimą. Į šį

Balto surengtą ansamblio kon-
certą susirinkęs rekordinis žiū-
rovų skaičius (1200 žmonių ir
daugelis dėl vietos stokos ne
galėjo patekti) su įdomumu
stebėjo bemaž visą naują pa-
ruošą ansamblio programą.

● Poetė G. Tulauskaitė-Bab-
rauskienė ištiko nelaimę — ji
audrų dieną griuvo ir sulaužė
šonkaulį, todėl ilgesnį laiką tu-
ri gydytis.

● Chicago Lietuvos Sporto
Klubas, kurio dabartinę valdy-
bą sudaro A. Lauraitis, Z. Žiu-
psnys, M. Vygantaitis, E. Šulai-
tis, L. Andrijauskas, praves
Vid. Vakarų sporto apygardos
priauglio klasių krepšinio ir
tinklinio pirmenybes. Jos įvy-
ks kovo 15—16 d. d. Gage par-
ko salėje (prie 55-tos ir West-
ern gatvių).

● Silvestras Balčiūnas, 9 me-
tus išgyvenęs Australijoje, at-
vyko į JAV nuolatiniame apsi-
gyvenimui. Jis dabar apsis-
tijo pas savo brolių Chicagoje.

● Lietuvos Vėjų organizacija
kovo 2 d. gražiai paminėjo Šv.
Kazimierą — šios organizaci-
jos globėją.

Naujienos iš pasaulio sostinės

GRAŽUS LINKĖJIMAI LIETUVAI

Lietuvos nepriklausomybės
atstatymo 40 metų sukakties
proga Vasario 16-ją Lietuvos
Laisvės Komitetą sveikino Al-
banijos Komitetas, Bulgarijos
Taryba, Estijos ir Latvijos
Laisvės Komitetai, Latvijos
Atstovas Washingtonė, Rumu-
nijos Komitetas, Lenkijos Tau-
tinės Vienybės Taryba, PJT
Pirmininkas, Laisvosios Euro-
pos Komiteto Pirmininkas ir
Vicepirmininkas.

Lenkijos Tautinės Vienybės
Taryba, „lenkdama savo gal-
vą prieš lietuvių tautos rezis-
tencines aukas ir nepalaužia-
mą ryžtą kovoje su sovietine
agresija, reiškia viltį, kad bend-
ra kova su sovietine vergija nu-
ties kelią į Lietuvos-Lenkijos
draugingus santykius“. PJT
Pirmininkas Dr. Masens savo
sveikinime pabrėžia, kad lais-
vės kovoje mūsų tauta nėra
viena ir kad bendros visų so-
vietų pavergtųjų valstybių pa-
stangos dėl savo nepriklausomy-
bės atstatymo turi ir turės la-
bai žymaus poveikio ateities
tarptautinei raidai. Latvijos
atstovas Washingtonė prof.
Spekke savo sveikinime palin-
kėjo, kad Lietuvos ateitis bū-
tų Nukelta į 8-tą psl.

AUKOS „N.L.“

District Estate Brokers,
Mtl. (Adamonis ir
Budriūnas) 5.—
K. Mikėnas, Mtl. 1.—
I. Chazanas, Mtl. 5.—
P. Botyrius, Mtl. 2.00
J. Dubauskas,
Calgary, Alta 2.00
V. Puškoriū, USA 3.00
K. L. B. Delhi Apyl. 15.00
A. Tamasonis, 1.00
J. Trumpa, Mtl. 1.00
A. Kojelaitis
W. Lorne, Ont. 1.00
P. Markūnas,
Mtr. North. 1.00
J. Šulmistras,
Verdun 1.00
J. Pažera 1.00
p. Juškevičienė, Mtl. 2.00
V. Ragulis, Mtl. 2.00
A. Braskys, Sudbury, O. 4.00
Visiems rėmėjams nuošir-
džiai dėkojame. NL.

K. L. B. Montrealio Seimelio
Prezidiumo Vicepirmininkui

DOMINIKUI NORKELIŲNUI
IR ŠEIMAI,

jo brangiai sesutei mirus Lietuvoje,
giliai užuojautą reiškia

K. L. B. Montrealio Seimelio Prezidiumas.

Mielą kolegę

VILTĮ VAICIŲNAITĘ,

jos tėvėliui Lietuvoje mirus,
liūdesyje nuoširdžiai užjaučia

Lietuvių Akademiniis Sambūris.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis.

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. America ..	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Montrealio lietuvių kolonijos reikalais

VYTAUTO KLUBO KLAUSIMU

Montrealis turi pretenzijų siekti — neprigulmingas. To seniausią ir didžiausią Kanados lietuvių koloniją. Ligi Antrojo Pasaulinio karo jame buvo apie 6.000 lietuvių; po šio karo prisidėjo dar apie 4.000, tad viso Montrealyje dabar esą apie 10.000 lietuvių. Jei gu taip yra tikrai, tai Montrealis iš tikrųjų būtų didžiausia Kanados lietuvių kolonija. Tai ir norėtųsi manyti, ypač tu rintis prieš akis netolimąją praeitį, kai Montrealyje formavosi ir pirmosios organizacijos, ir iš jų kilusi pirmoji Kanadoje lietuvių parapija, ir pirmasis akcinis klubas, atšventęs jau auksinę 50 metų sukaktį, ir chorai, ir pašalpinės, ir vaidintojų sambūriai, ir jaunimo organizacijos, ir, galima sakyti, galimai pilnutinis kultūrinis ir sąmoningos tautos gyvenimas. Tuo galima tikrai pasidžiaugti, nes daug kas iš tų laikų dar ir dabar gyvuoja.

Bet, pasilyginę su kitomis kolonijomis, matome, kad Montrealis yra netekęs to pirmo, kokį jis turėjo ir vaidino netolimoje praeityje, kai jis buvo pavyzdžiui kitoms kolonijoms. Tikrai pasižiūrėkime į faktus.

Oficialioji statistika rodo, kad 1941 metų surašymas Montrealyje parodė 2,190 lietuvių, o 1951 metų statistika — 2,531. Mes žinome, kad statistika nėra tikslė, žinome, kad suminė skaičiai neapima viso Montrealio, nes čia nėra gau singų jo priemiesčių — Verduno, Outremonto, LaSalle, LaChines, ir visos eilės dalių, va dinamų Ville, bet vis dėlto šis skaičius pertolui nuo 10 tūkstančių. Ar tautiečių skaičiaus registracija neparodo, kad mes nutaustame, išsirašome „kanadiečiais“, traukiamės nuo savos tautos — organizacijų, parapijų, susibūrimų? Ar mes vietoje anuomet gero nebūsime išvirtę į blogą pavyzdį? Apie tai visi pagalvokime, pasvarstykime, pasitarkime.

Neliečiant tuo tarpu kitų klausimų, šį kartą sustokime ties 50 metų minėjusiu Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Nepri guliminguoju klubu, kuriuo, kaip svarbia lietuvių organizacija, negalima nesidomėti.

Vytauto klubas sukurtas lietuvių ir lietuviams. Jo tikslas labai gražus — jungti visus Montrealio lietuvius ir jiems visokeriopai padėti, patarnauti. Tai yra svarbūs ir gražūs uždaviniai. Bet ar klubas atlieka šiuos uždavinius — Anaip tol. Jau kuris laikas kai klubas yra tapęs keistu nėsutari mų, peštynių, kažkokio partinio lenktyniavimo vieta, ties kuria verda neramumai, kurie daugelį nervina, erzina ir klubą stato į labai pavojingą padėtį. Nedaug reikia, kad klubas būtų uždarytas. Ir kas gi kaltas dėl šitų negerovių? — Patys klubo nariai, kurie klubą stato į tokio žalingo žaidimo padėtį.

Argi šitos nesantaikos neišvengiamos? Ar nėra kelių į jėi ne tobulai gražų, tai bent į visai padorų sugyvenimą? Atrodo, kad sugyvenimui pagrindas yra pati klubo konstitucija, kuri gražiai nusako tikslus. Klubas nepolitinis, at

Laisvoji tribūna.

SKLYPAI

Čia suglaustai pareiškiu savo nuomonę bei pramatymus ateičiai, tikėdamasis tuo pasi tarnauti besikuriamam montrealiečiui lietuviui.

Pradedant šią visą beklantančią ir komplikuoją studiją, prisiminkime, kad vidutiniškai po 8 metų Kanadoje mūsų ypatingai naujieji ateiviai Montrealyje tesidomi žemės sklypais pasipelnymo tikslams.

Tokių, kurie iš savo kuklių santaupų norėtų pasistatyti sau namus taigi tam reikalui pirkti sklypą, jau beliko labai mažai. Jie yra labai atsargūs, gerai apsižiūrėję, atseit neperka brangių bei neaiškių vietose sklypų ir ištrūksta iš sklypų biznio voratinklo.

Žinome, kad pavasarį atgyja gamta ir tuo laiku ir mūsų sklypų pardavėjai-agentai pradeda piršti sklypus, žemes, va sarvietes ir t. t.

Nenuostabu, kad ir eiliniai piliečiai, turinčiam arba atei tyje numatantiems keliu atliekamų doleriukus, užėina apetitą. Atsiranda pasiūla ir pa klausia, na tada ir prasideda biznis sklypais — skyčiau gana keista ir labai savotiška loterija, kurioje vyrauja pirsimai, net nupasakojimas nebūtų da lykų. Negana to, sklypai siū lomi vardan vienybės, susi klausymo, būk įkūrimui lietuviškų kolonijų, bei panaudo jant mūsų religinius jausmus (kryžiai, paukoti sklypai kop lyčioms), organizacijų var dus, net įkuriant naujas (žino mas senas ir garbingas), kad pritrauktų jų narius prie tų sklypų.

Viena yra tikra, kad jei vie ta, aplinkybės ir miesto plėtimosi planai yra maždaug pa aiškėję, tai tokia sklypų žemė esti seniai jau didelių statybos kompanijų nupirkti ir numatyta išparduoti su pastatais. Ir reikia konstatuoti gana prie namomis sąlygomis, galima sa kyti — besilyginančiomis bu to nuomai.

Kaip tik atvirksčiai, tokios vietos, kurių ateitis neaiški, vandentiekio ir kanalizacijos pravedimas nepatogus — bran gas, kurių ateitis miestų savi valdybėse dar nenustatyta, greičiausia keliolikai metų neaiški, kaip tik tokias vietas žemes biznierių kompanijėlės, pa sidariusios akį veriančius sieksninius planus, išparceliuoja sklypais ir prisimerkę akis iš parduoda būk tai netolimai na mų statybai.

Štai pernai didžioji ir visais atžvilgiais pranašesne statybai Nun's Island Montrealio

jū nesusipratimas ir niekas kitas. Reikia klubo nariams nuo širdžiai palinkėti susipratimo, susitarimo ir klubo išvedimo iš stagnacijos. Gana jau tos diskriminacijos, kai diskrimi nuoja... vieni kitus patys šeriniškai — vieni kitus nušviesdama netinkamai, arba vieni kitų neįsileisdami į bendrą lietuvišką šeimą, į organizaciją, pro rios iniciatoriai ir kūrėjai pro jektavo klubą, kaip visų lietuvių organizaciją, visų naudai.

J. Kardelis.

centre sala buvo prduota už 5 centus kv. pėda, viso apie 40 milionų kv. pėdų. Atseit didelės, iš viso statybos kompanijos, įieškodamos numušti būsimos namo kainą, stato juos ant labai pigiai pirktų sklypų. Tas nieko bendro neturi su tų kompanijų paliktais dažniausiai gražiausiais ar komercijai numatytais irgi pasipelnyti sklypais, kurių kaina esti milžiniška — dažnai skaičiuojama doleriais už kv. pėdą.

Šituo eiliniam žmogui nesu pratanu skirtumu, mažosios žemių kompanijėlės išmėgina mūsų kišenes.

Pav. skelbiama, kad sklypai „čia pat“ prie Montrealio te kainuoja \$ 329 plius visokios lengvatos. Nuvažiauvus pasitei rauti paaiškėja, kad tokių sklypų kaip kur „toliau“, kad mies tas numatęs leisti statyti vie našiemius (Bangalow) namus, atseit reikalingus nemažiau 2 1/2, o geriausia 3-jų tokių jū sklypų vietos arba viso 1275 dol.

Pamėginkim pažiūrėti į mūsų pačių padėtį iš toliau — iš viršaus, t. y. viską suglaudę kartu.

Daleiskim, kad Montrealis tebeaug maždaug po 25—30 tūkst. gyventojų prieauglio kasmet, kad Kanada dar ilgai neturės depresijos (kas yra vi siškai netikra) ir iš viso, kad viskas eis taip, kaip mes jau įpratome per šiuos 8-nis pokarinius metus. Tada aišku, kad patogesnės vandentiekio-kanalizacijos ir ypatingai susisieki mo atžvilgiu vietos, kad ir ge rokai nuo centro nutolusios, arterijos turės visas pirmeny bes ir jos bus pirmą apstato mos, nežiūrint, kad jų pašonė se ar užnugaruose liks dideli tušti neišnaudoti plotai. To kios vietos bus eksploatuojamos didesnių statybinių kompanijų su valdžios vis didėjan čia parama, parduodant gali ma sakyti už nuomą ir 100% gyvenimui paruoštus namus.

Tuščiosios gi vietos lauks savo eilės labai sunkiai nuspaėj mam, ar net dešimtmečių skai čiu.

Štai šitos vietos ir yra mažų žemės kompanijėlių pardavinėjimo objektai — čia ir yra ne tikriausia mūsų gyvenimo loterija. Šitokios vietos išpardu o damos privatiškai ir vienas Dievas nežino, kada ir kas jas paims prie eksploatacijos.

Neužmirškime, kad Montrea lyje yra labai mažas lietuvių skaičius, galintis arba iš viso reikalingas toli nuo darboviečių „bungalovinio“ tipo namų įsigijimo, taigi ir propaguojama lietuvių koncentracija tėra tik agitacija.

Siūlomas kolonijas galima sugrupuoti į dvi grupes: I. Bū simojo Montrealio išsiplėtimo ribose dabar tuščius provizo riškai svetimų kompanijų iš parceliuotus ir sklypais parda vinejamus namams statyti; II. Vasarnamiams statyti mūsų pačių kompanijėlių siūlomi sklypai, atseit būsimos lietuvišk os kolonijos.

Kas liečia pirmuosius, tai ar mes paimsime Beck Riwer, ar Chataugay, ar Riviere des Pre

PEMBROKE, Ont.

KAIP MES MINĖJOME 40-JI VASARIO 16

Kaip ir visos Lietuvių kolonijos išsivijoje, taip ir Pembro ko lietuvių, nepamiršo 40-ties metų Lietuvos nepriklausomybės jubilėjaus paminėti.

KLB skyriui vos tik naujai įsisteigus 23-jį apylinkė suren gė Vasario 16-tos minėjimą. Vasario 15 d., 7.30 Holy name bažnyčioje įvyko pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Tos pat dienos vakare, 7 val., visi apylinkės lietuvių su ke letu svečių susirinko Holy na me parapijos naujoje salėje, kur įvyko minėjimo aktas. Val dybos pirm-kas L. Bakūnas im nėjimą atidarė Lietuvos Him nu ir tylos minute pagerbiant žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Po to, v-bos p-kas tarė trum pą žodį, apie vasario 16-tosios akto atsiradimą. Mok. D. Bakū naitė tą pirminko žodį paaiš kino angliškai, kadangi minėjime dalyvavo keliolika svečių, nesuprantančių lietuviškai. H. Balys pagrojo keletą dalykė lių akordeonu.

Oficialioji minėjimo dalis už baigta anglų himnu. Toliau se kė užkandžiai ir pasilinksmini mas su šokiais iki 12 val. Visiems, prisidėjusiems prie minėjimo surengimo, reiškia ma padėka.

Laike minėjimo surinkta au kū prie įėjimo ir buvo maža lo terija.

Sekmadienį vasario 16 d., 8.30 val. per Pembroko radio stotį buvo duotas lietuviškas pusvalandis, kurį savaitis pini gais niekam nieko nežinant už pirkto senas emigrantas lietuvis Jonas Vaičiūnas (žinomo Liet. dramaturgo brolis). Jo

ries, ar jau išparceliuotus, daugiausia lietuviams, prie būsi mo zoologijos sodo — jų visų vertė beveik vienoda. Jie yra toli nuo darboviečių ir nieks negali pasakyti už kiek metų jie įgaus kitokią vertę. Jų kai na ilgai bus pastovai ir negalės kilti. Neužmirškime, kad tokioji vietoj gyventi reikia bū ti pasiturinčiam, — turėti ma šiną, o ir pats bungalovas ant brangios žemės, paprastai sta tomas brangesnis, o tokių kvalifikacijų klientas įieškos ge resnių vietų.

Antra kategorija — vasarna miams sklypų prekyba, nors kol kas ir nežymaus masto, yra nemažiau išpūsta ir nema žiau rizikinga pinigų investa vimo atžvilgiu. Tik čia kol kas ačiū Dievui žemių vertelgos ir agentai yra tie patys ir mūsų žmonės.

Žinoma būtų gražu, kad vi si Montr. lietuvių, kurie norė tu pasistatyti vasarnamius, su sigrupuotų į vieną, kad ir vi dutinės rūšies ir grožio vietą.

Vis dėlto tikrovė yra ir bus kitokia. Be vidutiniškai 3—5 tūkst. neįmanoma pasistatyti padoresnis vasarnamių, gi toks montrealietis, kuris jau galvo ja ir turi tiek pinigų dėl va sarvietės (toks jau turi savo namą ir automobilį) tikriausiai yra apskuresnis ir pirkšis gra žioje, prie didelių ežerų ir greičiausia jau gatavą — ap leistą, taigi puse kainos vasar namų, o dar truputį pasitem pės ir visą ūkį, kaip pavyzdį iui: Gauriai, Leknickai, Giri niai, Vekteris, Skruibis, Pie čaičiai, Mozūraičiai, Staniulis, Narbutas, Bagdonavičius, Ši peliai ar Maseičiai bei nenu trūkstanta eilė kitų.

Lietuviška kolonija yra ten, kur jie jau gyvena ir duoną už sidirba, kur jie turi savo para piją, draugijas, subuvimus, mo kyklas ir tt. Atstumas iki ke lių dešimčių mylių šiais lai kais nebeturį reikšmės.

Priešingai šių dienų prakti ka rodo, kad kaimynai rečiau susitinka, negu toliau gyvenan tieji, jau vien dėl to, kad pas kaimyną negi eisi jo ir savęs trukdyti, o tolimesnį atlangai su pretekstu, kad negražu pra važiuoti pro šalį.

Ten yra graži lietuviška ko lonija, kur žmonės vienas kito neįieško išnaudoti, Bet sten giasi vienas kitam padėti. Mo

nas Vaičiūnas turi savo grose rio biznį ir jis kartu yra K. L. B. Pembroko Apylinkės v-bos kasininkas. Pusulandį labai gražiai pravedė M. R. Marčiu kaitis. Pusvalandžio vedėjas angliškai apibūdino Lietuvos padėtį, supažindino trumpai vietinius kanadiečius su Lietu va, jos plotu, gyventojų skai čium, liet. tautos ir valstybės senumu, bei dabartine padėti mi ir okupacija.

Pusv. vedėjas pasveikino lie tuvių tėvynėje, bei kenčian čius Sibire ir kitose Sov. Rusi jos pagrobtuose plotuose. Jis palinkėjo jiems kantrybės ir iš tvermės — sulaukti vėl laisvės ir nepriklausomos Lietuvos.

Toliau buvo pagrotos per ra dio patefono plokštelėse lietuviškos dainos ir pusvalandis užbaigtas Lietuvos himnu.

Pusulandžio fundatoriui J. Vaičiūnui tikras lietuviškas ačiū Pembroko Liet. koloni jos vardu.

Taip pat didelė padėka po nui M. Marčiukaikiui už pus valandžio pravedimą ir pp. Vaičiūliams už padėjimą parū pinti lietuviškų plokštelių.

V. V.

PAJIEŠKOJIMAI

— Pajieškomas Petras Ba lionis, Karolio sūnus, — gim. 1911 m. (Perlojoje, Alytaus aps. Pajieško per Šveicarijos Raudonąjį Kryžių jo jo sesuo Marcelė Sadonis, gyvenanti Genevoje. Atsiliepti adresu: Consulate General of Lithuania 21 Granadier Heights Toronto, Ontario, Canada.

ntrealio lietuviška kolonija bus stipri, kai mūsų apskuresnėji ir turintieji atliekamą centą, įsigys ne sugiaustus į abejoti nos vertės sklypeliuose vasar namėlius, bet ką nors dažniau siai vietinių apkeisto ir stam besnio, reikale nešančio naudą arba vėl lengvai ir greičiausia su tikru pelnu ir bet kam par duodančio.

Pasistatėm dvi gražias baž nyčias — parapijas, turim sa vo spaudos bendrovę, banką, puikiai štai jau 50 metų veikia V. D. klubas. Visa tai įvyko, kad jų kūrėjai dirbo visų la bui, o ne vien savo kišeniui. Pirmoje eilėje trūksta dar mu ms bendrų namų — tikėkimės, kad mes ir juos pasistatysime. O jei mes jau reikalingi ir ga lim pasistatyti bendrą vasar vietę — vasaros koloniją, tai irgi statykim bendrai už skly pus mokėdami ne šimtus dola rių, o vieną kitą dešimtį, kaip jie čia ir kainuoja. Pagaliau le ngvai susibūrę galim lengvai tikėtis gauti iš valdžios žemes didesnius plotus ir dar tuščiuo se, gražiuose, kad ir biskį tole liau Laurentydos kalnuose, o kur daugybė puselčių, apieis tų ūkių, kurie laikui bėgant ga li turėti savo vertę?

Tikra nesąmonė kaž kur va sarnamiui pirkti už kelius šim tus dol. sklypą 100 ant 150 ar biski daugiau pėdų dydžio, kai Quebec'o žemės ir miškų mi nisterija išnuomoja prie dide lių ežerų su jau išvestais ar ne tolimoje ateityje išvesimais ke liais, dideliais, iki 2 akraių skly pus tik už 20 dol. metams, gi po 10 metų perveda nuosavy bėn. Čia tikrai niekuo nerizi kuojama.

Pagaliam kam gi pirkti skly pai iš antrų rankų? Ar mes ne galim susidėti į krūvą ir nu pirkti ūkį, jį išparceliuoti ir lai kui atėjus kaip ir kitos kompa nijėlės, kai jau nebesimato nau dų saviems, parduoti sveti miems.!

Neužmirškime, kad Kanada yra didelis ir tuščias kraštas ir čia žemių ir sklypų dar ilgus metus, taigi ir mūsų vaikų - - vaikams dar nepritrūks.

Baigdamas, atsiprašau, jei kartais per rūšiu žodžiu ką no rs paliečiau, bet tai dariau se nai pribrendusią ir viduje jau čiamą pareigą atlikdamas.

Jūsų inž. J. Bulota.

Red. pastebi, kad straipsnis sutrumpintas.

nepaprastai patogios kojines

Penman

(10S-8)

PATENTUOTOS „2-PADŲ“ KOJINĖS

Dvigubi mėgsti padai iš dviejų dalių, išvidinė pado dalis yra išversta tam, kad koją liestų minkštoji kojinių dalis. Jos nėra didesnės ar sunkesnės. Jūs turite panešioti Penmano dvigubų padų kojines, kad pamatytumėte skirtumą.

Amerika ruošia žmogų lėkti aplink žemę

Jei Eisenhower'ui tenka suklikti galvą: vidaus klausimai, tai daug didesnis galvo sukūris yra šiuo metu užsienio politika. Santykiai su Sovietais iš latentinio 12 metų „šaltojo karo“ staiga, Kremliaus iniciatyva, perėjo į itin dinamišką fazę. Pirmasis „Sputnikas“ tam buvo signalas. Jis parodė, kad Sovietai nelinkę tenkintis atominiu „remizu“ (lygiomis) ir tęsti santykius nusistovėjusioje padėtyje, o siekia sau pa laiknesnį išsprendimą. Sa vaime satelito paleidimas tegalėjo būti konkurencija mokslinio tyrimo srityje geofizinių metų progą. Bet Sovietai šamo ngai surišo tai su garsinimu ir grąsinimu tarpkontinentinėmis raketomis. Neparuoštas Amerikos visuomenė tai buvo stiprus smūgis pašonėn. Ir nemažas prestižo nuostolis vie šoje opinijoje pasauly, o ypač vadiamuose „bešaliskuose“ kraštuose. Tačiau, žiūrint pa stovių rezultatų,

„sputnikada“ bus išėjusi Amerikai į sveikatą ir tuo pat Sovietams į nenaudą.

Amerikietis, pritrenktas, atsi peikėjo, nusikeikė, ir kaip rei kiant atsiraitojo rankoves. Paleistas amerikiečių satelitas „Jupiter-C „Explorer““ tai tik rmoji jų kregždė erdvių dau sose. Ji ten galėjo būti seniai, anksčiau prieš rusų „sputni ką“. Armija siūlėsi leisti sate litą 1956 metais — ir greičiau siai būtų paleidusi, bet buvo sulaikyta, kadangi tai „ne ka rinis“ objektas; tas darbas bu vo paliktas civilių mokslininkų grupei, bendradarbiaujant su laivynu ir nesuteikiant jokio pirmumo nei finans. išteklų, nei mokslinių jėgų atžvilgiu. Tuo tarpu Sovietai metė į tai visas jėgas ir visus reikiamus išteklius. Nors ir pavėluotai jė jos amerikiečiai į „erdvių var žybas“, bet jose dar galima su silaukti visokių netikėtumų.

Per keletą ateinančių mė nesių erdvėje suksis ne vie nas amerikiečių satelitas,

jų gali būti keliolika. Planuoja ma, kad armija paleis jų dar aš tuonis, laivynas—nors iki šiol vis dar nepajėgė išskirti savo „Vanguard“ — rengiasi pa leisti apie devynis. Aviacija tu ri savo planus ir rengiasi taip pat paleisti penkis ar šešis. Taigi, netrukus erdvė gali bū ti nusėta satelitais. Ligi šiol pa leistieji „mėnulikai“ turėjo tik įvairius matuojamus instru entus, kurie per radiją per duodavo informacijas žemėn. Amerikos karo aviacija turi su planavusi prašatmatnesnį da lyką: pasiūsti erdvės aparatą, kuris galėtų žvalgyti anapus geležinės uždangos ir televizijos būdu perduoti žinias.

Planai siekia dar toliau: paleisti į orbitą skridulį su žmogum

— 18,000 mylių greičiu per valandą, — kuris galėtų grįžti Žemėn. Šitai manoma įvykdy ti greičiau, negu buvo tikėtasi prieš kelis mėnesius. Vyriausybės užkontraktuoti mokslininkai šiuo metu konstruoja apa tą, kuris galėtų išskirti žmo gą į erdvę virš Žemės atmo sferos ir grąžinti jį Žemėn.

Kaip žinoma, didžiausias sunkumas yra ne pakilti, bet nusileisti nesudegus nuo trin ties su Žemės atmosfera. Šis sunkumas tikimasi nugalėti vienu iš dviejų būdų: arba pa naudojant sparnus, kurie leis tų sklandymo būdu nusileisti, kaip raketiniame lėktuve X-15, arba pritaikant antgalinę sprausminę trauką, kuri sulė tintų greitį ir leistų palengva nusileisti beveik vertikaliai. Po tūlo laiko,

vieton sovietinės Laikos, aplink Žemę orbituos jankis...

Kas dabar vyksta Jungtinės Valstybės, tai yra pradžia ryž tingo amerikiečių užsimojimo iširti tolimąją erdvę. Vėsi sa telitai, kurie ateinančiais mė

Jau paruoštas satelitų ir tarpžemyninių raketų gaudytojas

siais iškils virš Žemės, tbus preliudija į konstruavimą apa ratų, įgalinančių žmogų pačiam iškilti į tolimąsias erdves ir jas tirti.

Jei amerikiečiai buvo iki šiol atsilikę šioje srityje nuo Sovietų, tai svarbiausiai dėl to, kad

visus smegenis ir pinigus koncentravo karinių raketinių sviedinių „misilių“ gamybai

ir nedavertino, kokį psicholo

NUO KAPITOLIAUS PADANGĖS.

ginį propagandinį efektą, tu rės pirmavimas sputnikais. Už tat amerikiečių „misilių“ arse nalas yra šiandien itin gausus ir įvairus. „Misilių“ išvysty mo programa prasidėjo tuoj po antrojo pasaulinio karo, bet ėjo lėtai ligi Korejos įvy kių. Juo toliau, juo labiau ji buvo intensyvinama ir štai šie 1958 metai yra galima saky ti tie metai, kada „pasėlis duo da derlių“. O tas bilionų do

lerių „pasėlio“ — išlaidos raketiniams sviediniams — pagal tat amerikiečių „misilių“ arse

1947 m.	58	mil. dol.
1950 „	134	„
1952 „	1,058	„
1956 „	2,270	„
1957 „	4,470	„
1958 „	4,638	„
1955 „ (num.)	4,633	„

Viso per 12 metų raketinių sviedinių gamybai Amerika yra išleidusi 17.4 bilionų dolerių.

Vaizdelis iš neseniai praėjusio Montrealio lietuvių Spaudos baliaus. Pryšaky šokiams premijuoti komisija, pirmininkaujama L. Girinio, įteikia šokių premijas. Kairėje matome valso premiją laimėjusius — kariūną V. Paukštaitį su p. Renkyte, dešinėje Tango lai mėtusius — p. Altenverger su partnere. Be to, matome eilę NL bendradarbių, aukotojų, talkininkų — pp. Juškevičius, P. Paukštaitį, E. Šulmistrą su žmona, pp. Paunksnius, p. Ptašinskus, p. Martinaitį, pp. Ambrasus, J. Nevardauską, B. Abromonį ir kt.

Foto B. Kerbelienės.

Havajų paslaptys

2. PRAMONININKAI „ATRADO“ HAVAJUS

Ligi paskutinių laikų Ame rikos stambieji pramonininkai visai nekreipė dėmesio į Hava jus ir neturėjo nė mažiausio no ro įnešti savo kapitalo į šio krašto ūkį. Tik prieš porą me tų vienas iš stambesnių Ame rikos finansierių Henry J. Kai ser atvykęs pastebėjo derlingą dirvą ir, nieko nelaukęs, ėgūl dė kelioliką savo milijonų į šio krašto ūkį. Tą patį padarė dar stambesnis žibalo magna tas, multimilionierius Clint Murchison, iš Texas valstijos ir lyg iš po nakties grybai pra dėjo dygti puošniausi viešbu čiai, raštinių trobesiai ir viso kiausio dangoraižiai.

Pereitais metais čia prigūžė jo daug inžinierių, visokių pro spektorių, pradėjo kasinėti žemę ir atrado Havajuose neiš semiamus šaltinius žaliavų. Vien tik „bauxito“ (tai me džiaga, iš kurios gaminamas aliuminijus) atrado, čia tiek, kad Amerikai gali užtekti ma žiausiai 100-tui metų. Dar dau giau, atrasti milžiniški klodai stebuklingo „titanium“. Tai medžiaga, kuri būtiniausiai reikalinga atomų gamybai.

Standard Oil Com. of Cali fornija jau pradėjo statyti 30 milijonų vertės fabriką žibalui apdirbti, kuris ateina iš Indo nezijos ir Borneo salų. Terito rijos vyriausybė paskyrė 150 milijonų tobulinimui visuome ninį įstaigų: raštinės, mo kykloms, keliams, aikštėms, vandens siurbliams ir tt.

Honolulu tarptautiniam ae rodromė lėktuvai nuolatlos birz gia, it Chicagos stokjarduose musės, vieni tupia, kiti kyla ir vis dieną naktį skraido padan gėse, lyg milžiniški paukščiai, tai į Californiją, tai į Filipinų salas, kiti į Australiją, o dar kiti į Tolimuosius Rytus — Hong Kongą. Bruzdėjimas ne apsakomas.

Tuom tarpu prieplaukose, kasdien laivai atplaukia kupi ni prikrauti ir kupini išplau kia. Jau dabar numatoma, kad per dešimtį metų Amerikos ir

Kanados komercija plauks ne per Atlantiką, bet per Pacifi ką, nes Tolimųjų Rytų ir Afri kos snūduriuojantis milžinas atbunda, o Havajai yra pat kryžkelėje ir niekas jų negali apsilenkti.

Havajai ne vien derlinga žemė, kur viskas labai vešliai auga, bet taip jau čia derlingos ir moterys, kurios duoda kas met per 7,000 prieauglio. Tad vyriausybė rūpinasi, kad tas prieauglis būtų tinkamai pa ruoštas gyvenimui, kai laikas ateis, kad turėtų ką veikti, iš ko gyventi ir kad nereikėtų bastytis po pasaulį įsiekant kėsnio duonos. Jeigu Havajų motina tinkama gimdyti ir ug dyti kūdikius, tai kraštas turi būti tinkamas tiems kūdikiams gyventi ir šeimos neturi būti skirstomos.

ŪKIO PAJAMŲ ŠALTINIAI

Ligi paskutinio karo vyriausio pajamų šaltiniai buvo cuk raus ir ananasų auginimas, žu vies ir tropiškų vaisių konser vavimas, ir nežymi dalis buvo gaunama iš turistų. Gi po ka ro pirmą vietą užima Dėdės Sa mo saugumo bazės, čia nuola tos būna per 60,000 karių, o kartais jų pribūna ir keli šim tai tūkstančių. Kai jie vyksta į Tolimuosius Rytus arba at gal, visuomet keletui dienų, o kartais ir ilgesniam laikui, stap telėja Havajuose.

Prie to, Dėdės Samo mašin šapės, kur laivai ir visokiausi padargai turi būt nuolat ap žiūrėti, pataisyti ir vėl tolimai kelionei paruošti, dirba civilių darbininkų apie 7,000. Ir to dėl cukrus jau yra antrojo vie to, ananasai trečiojo, o turistų aptarnavimas jau ketvirtos vie to. Bet gi turistai žada greit užimti pirmą vietą, nes prieš 10 metų jų čia atvykdavo apie 25,000, o praeitais metais jų atvyko jau 160,000, reiškia, tos rūšies verslas pakilo 500 nuošimčių ir dave milijonus do lerių krašto ūkiui.

Kai kurie turistai gyvu žo

džiu ir per spaudą aiškino, kad Havajų žmonės yra labai draugiški, malonūs ir neapsa komai svetingi. Tai ne taip, kai Londone arba Paryžiu, kur į amerikiečius žiūrima lyg į parazititus, tik tykojama kuo greičiau ištuštinti jų kiše nius ir nuo jų atsikratyti.

Havajuose turistus pasitin ka su muzika, tautiniais hula šokiais ir gyvų gelių vaimikais. Viešbučiuose, valgyklose, ka vinėse, krautuvėse ir visur pa karnavimas kuo mandagiausias. Jokių čia gemblerystės lizdų nėra ir niekas tau devy nių kailių nelups, kaip Europo je.

Waikiki paplūdimiai, tai yra puikiausia žaismių vieta, kur niekam netenka nuobodžiauti ir visi smagiai laiką leidžia. Bet tie paplūdimiai, tai anai pat dar ne visi Havajai. Nu vyk į kitas salas, ir atrasi taip pat raudoną žemę, kur viskas vešliai auga, o gėlės dar gra žiau žydi ir paplūdimiuose taip pat lygiai būna baltas smėlys, bet ten nė mažiausio bildesio, jokio triukšmo negir dėti, ir poilsui rasi puikiau sią vietą. Žmonės taipgi man dagūs ir kai kas sako — dar mandagesni negu didmiesty, nes nėra susikimšimo ir būsi priimtas kuo žmoniškiausiai. Tame ir yra Havajų paslaptis, kad čia žmonės mandagūs.

A. Jenkins.

● Pabaltijo skulptoriai rugpjū čio mėnesį Rygoje ruošia tri jų Pabaltijo valstybių skulptū ros parodą. Lietuvą komisijo je atstovauja Mikėnas ir Bog dan. Lietuvos skulptoriai siųs 100 kūrinų.
● Lietuvos rašytojų sąjungoje buvo kalbamasi apie jaunuo sius rašytojus. Nusiskūsta, kad jais mažai domimasi; dar bai nespausdinami.
● Tarybinio pianisto E. Gilels koncertai JAV turi pasiseki mą.
● A. Vienuolio „Puodžiunkie mis“ išleistas ukrainiečių kal ba.

Pasiekti rezultatai viešumoje žinomi tik apytikriai, nes spe cifikacija lieka karinė paslap tis. Žinoma tačiau, kad

Amerikos karo jėgos šian dien yra apginkluotos dau gelio rūšių raketiniais svie diniais.

Sakoma, šiuo metu yra apie 10 tokių rūšių, gi 1958 metų eigoje prisidės dar 10 tipų. Tie pabūklai nuolat tobulina mi, didinant jų galingumą ir siekiamumą ligi fantastinių ri bų. Štai vasario 5 d. į Pentago ną buvo sukievsti žurnalistai (kurie, kaip visados, nusiskun džia turį per mažai žinių visuo menei painformuoti, kas gi už jos milijardus dolerių padary ta). Apie gautą informaciją The New York Times (vas. 9 d.) rašo: „Apsaugos Departa mentas, neįprastu būdu davęs apžvalgą padarytos pažangos ir planavimo, nupasakojo apie ateities arsenalą erdvių gink ly, kurie turės pareikšti ligi šiol darytus „misilius“. Besi sukant apie Žemę JAV sateli tui ir Sovietų sputnikui, Pen tagono atstovas su pasitikėji mu kalbėjo apie ginklus, ku rie gali nušauti tokius sateli tus.

Aviacijos pareigūnas sakė, kad jo žinyba gali pasiūsti raketą į Mėnulį dar šiemet.

Atsakydamas į klausimus, jis pasakė, kad mažieji erdvės skraidiniai—vežimai, gali būti padidinti tiek, kad sutalpintų daugiau kaip vieną ar du žmo nes... Armijos atstovas entu ziatingai kalbėjo apie projek tą išstobulinti „priešmislinį mi silį“, kurs galės perimti ir su naikinti atskrendančiąją inter kontinentalinę 5,000 mylių ra ketą. Jis pareiškė, kad Armi jos „missile killer“ yra nebe projektavimo stadijoje, o fak tinoje gamyboje“.

Vienas svarbiausiųjų tech nikinių „prasilažimų pir myn“ — tai toks išstobuli nimas radaro,

kad jis gali „pagauti“ objektą už 3,000 mylių ir toliau; šitai jau buvę išbandyta, sekant So vietų satelitą. Laikraštininkai buvo taip pat painformuoti apie visą eilę naujų, labai įma ntrių misilių, neatskleidžiant, žinoma, jų detalių.

Jei anksčiau visais šiais ra ketų ir erdvės reiklais dirbo paraleliai trys karo jėgų raketos.

bos (esą, tebūnie konkurenci ja!), tai

pagaliau visai tai sričiai sudaryta viena žinyba: Advanced Research Projects Agency.

Jai vadovauti paskirtas Roy W. Johnson, buv. General Ele utric Co. mokslnio skyriaus di rektorius. Jis veiks tiesioginė je Gynybos Sekretoriaus žinio je.

Kitos reikšmės ėmė ameri kiečiai skirti erdvės tyrimui ir užvaldymui, tai parodo ir tas faktas, kad paskutinėmis dienomis Senate buvo įsteig tas specialus erdvės komitetas tai sričiai prižiūrėti ir eventua liai įstatymdavystei paruošti. Ir įstabiliausia tai, kad šis erd vės komitetas sudarytas iš pa čių vyriausių ir įtakingiausių senatorių (7 demokratai ir 6 respublikonai), kurie pirminin kauja kitiems svarbiems Sena to komitetams. Tai, gali saky ti, kad pati

Senato viršūnė rado reika lo pasiimti šią problemą į savo rankas.

Iš viso, Kongresas atrodo dar smarkiau susirūpinęs gynybos paruošos ir ypačiai oro gyny bos reikalu, negu pati adminis tracija. Užmiršti tie neseniai tik praeito rudens — laikai, kada svarbiausias dalykas at rodė ekonomija, biudžeto su balansavimas. Šiandien Kong resas pasiryžęs skirti gynybo lams daugiau, negu Preziden tas prašo. Praeitą savaitę Kon kresas nepaprastu greičiu ir vienbalsiškumu paskyrė papil domai 1,3 bilionų dolerių gy nybos reikalams, pirmoje eilė je misilių gamybai. Gi tik ką minėtasis „erdvės komitetas“ neabejotinai labai aktyviai se ks ir kontroliuos administraci jos darbus šioje srityje.

J. Pj.

Amerikos mokslininkai jau daro bandymus su žmogumi, kuris ruošiasi skristi raketos į padanges. Tūlas entuziastas, kuris žūt būt nori būti pirmuo ju nuskridusiu į Mėnulį, Do nald D. Ferrel, 23 metų am žiaus, visą savaitę išbuvo 3 pė dų pločio ir 5 pėdų augščio ka meroje, kokia yra projektuoja ma pirmam žmogui skristi ra ketos į didelį augštį ir, pas kui aplink Žemę, sugrįžti at gal Žemėn, o po to jau skristi į Mėnulį ir Marsą. D. D. Fer rel visą savaitę sėkmingai išbu vo tokiose sąlygose kamero je, kuriose jam teks būti ir sk ridimo į viršžeminius augščius raketosje.

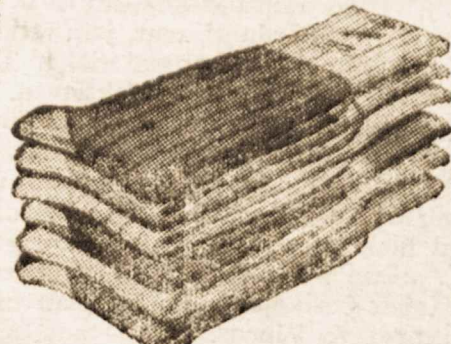
REIKALAUKITE

Penmans

NAILONU SUSTIPrintAIS KULNAIS IR PIRSTAIS

DARBINIŲ KOJINIŲ

JOS ISLAIKO ILGIAU UZ KITAS

Jos tikrai laikys ilgiau — labai patogios — labai vertingos

PENMAN'S

DARBO KOJINĖS.

Yra jų įvairių rūšių ir svorių, tinkamų kiekvienam darbui — tai geriausias pirkiny s bet kokių kainų grupėje.

TAIP PAT APATINIAI — VIRSUTINIAI RŪBAI GARSOS NUO 1868 METŲ (WS 9-4)

Dr. M. ANYSAS.

Nevykusi paskaita

APIE PASKAITAS BENDRAI

Panelės Stasės Prapuolienės paskaita Tarptautiniame Klube, Toronte, pasakyta anglų kalba apie lietuvių tautos kultūrą, klausytojus gerokai nustebino, tiek laiko atžvilgiu, tiek ir turiniu.

Paskutiniame laike mes esame pratinami prie labai trumpų, moteriškų, paskaitų, ninkų kalbų, pav. p. m. Vilniaus Dienos parengime kalbėjo p. Gimbutienė 20 minučių, tame trumpame laike iš anksto per spaudą paskelbtą temą vos paliesdama. P. Prapuolienė pasiekė rekordą, kalbėdama tik 15 minučių.

Sunku įsivaizduoti, kad tokiame trumpame laike būtų galima ko nors apčiuopiamo papasakoti apie visą lietuvių tautos kultūrą. Taip ir buvo.

Mes prabėgomis girdejome, kad už miškų ir balų, tautų kryžkelyje, gyveno tauta su archajiška kalba, puolama va karinių ir rytų kaimynų. Buvo paminėtas teutoniskas Ordinas, kuris po baltos skraistės su kryžiumi laikė paslėptą durklą, kurio keistas atsinešimas sulaukė lietuvių tautos kristianizaciją. Todėl viduramžių, šitame krašte, nebuvo kultūros nešėjų — vienuolių, kaip pas kitas tautas, kuriose buvo rašomos kronikos, raštai, buvo šviečiama apylinkė. Šito pas lietuvių trūko; jeigu po krikščionybės įvedimo buvo kas panašaus daroma, viskas liko sunaikinta įvairiuose karuose. Kai Anglijoje Sakspyras rašė didžiulias dramas, lietuviai savo kalboje gavo tik pirmąjį katechizmą.

Po to trumpai buvo paaištas naminių kultūros išsivystymas; toliau dainos, apie rūtą, bernelius ir tt. Dainos, anglių kalbos vertime, buvo paskaitomis taip greitai ir neaiškiai, jog net pirmose eilėse sėdintieji buvo sunku suprasti. Buvo trumpai pažymėtas vokiečių poetas Herderis, kuris jas buvęs pamėgęs.

Buvo paminėtas Napoleono žygis per Lietuvą, toliau kad

caras Aleksandras uždraudęs lietuvių kalbą knygas spausti, kas neatitinka istorinių faktams. (Uždraudimas lietuvių kalbą spausti išleistas lotynų raidėmis). Baigiant teko išgirsti kelias pavardeles, kaip Donelaičio, Aušros, Maironio, Krėvės — Mickėvičiaus ir dar kelių kitų. Paskaitos kelis žodžius apie neseniai praėjusį ir dabartinį laiką, paskaita buvo baigta.

Prelegentė kalbėjo greitai, pustyliai, be jokios intonacijos, jog net pirmose eilėse sėdintieji reikalą žinantiesiems, jos žodžiai buvo sunkiai suprantami.

Kokį įspūdį iš paskaitos gavo angliškai kalbą klausytojai, nežinau. Pas lietuvius su sidarė įspūdis, jog čia buvo kalbama apie kokią užkampyję gyvenusią ir dar tebevegetuojančią tautelę, visų kaimynų engiamą ir gujamą, kuri ligi šiol mažai kultūros tepasiėkusi. Mes atrodėme kaip niekam netinką, nuplakti, savo mokyklinius uždavinius neatlikę mokiniai.

Nėra mano uždavinys prelegentę aiškinti, ką ji turėjo kalbėti. Bet, jeigu ji viską pastatė ant vėlai priimtos krikščionybės, tuo atveju lietuvių tikrai neatšilikio. Apie krikščionišką kultūrą ir bažnytinį meną Lietuvoje galima tomus prirašyti.

Paskaitos užsienyje yra savo rūšies propaganda. Jeigu asmuo, akademikas, sutinka daryti pranešimą, jis tam turi rimtai pasiruošti ir pasiimti reikalą tinkamai nušviesti. Tik tuomet tokia paskaita turės vertės mūsų tautai. Atvirkščiai, geriau tylėti.

Vasario 5 d. baigėsi tematikos darbuotojų suvažiavimas. Paskaitas skaitydama Dailė, žemaitis ir kt. Suvažiavimas įvyko Vilniaus Universitete.

Vilniuje autobusai kuroja 18 linijų. Dvi linijos yra žygis per Lietuvą, toliau kad

KULTŪRINĖ KRONIKA

NAUJOS KNYGOS LIETUVOJE

Valstybinė grožinės literatūros leidykla Vilniuje 1957 m. išleido sovietinės Lietuvos Mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros Instituto leidinį „Lietuvių literatūros istorijos chrestomatija“, apimančią „feodalizmo epochą“. Leidinį redagavo K. Koisakas ir J. Lebedys.

Šis leidinys yra didelio, albuminio, 12 ant 9 colių formato gerame nors ir nelygios spalvos, popierėje, 528 puslapių storumu, kainą 22 rubliai ir 20 kapeikų.

Pratarmėje pasakyta, kad šia chrestomatija tekę išleisti, nes „anksčiau išleistos senosios lietuvių literatūros chrestomatijos bei raštų rinkiniai (E. Volterio, M. Biržikos, J. Gerulio ir kt.) yra pasenę, neatitinka šių dienų reikalavimų“. Esą naujai išleista su darant „buvo vadovaujamas tarybinio literatūros mokslo metodologija ir atsivėlgiamai į panašias kitų tarybinių tautų literatūrų chrestomatijas“. Žinoma, pirmoje eilėje — rusų, be kurių, kaip malda be Amen, neįmanoma išsiversiti. Atseit, darbas ne originalus, bet padarytas pagal okupantinių trafaletų. Kiltų klausimas, ar mūsų, lietuvių, mokslo lininkų ten nėra, kurie sugebėtų sudaryti originalią chrestomatiją? Anaipol, bet tai dar vienas mūsų literatūros istorikų pasisakymas, kad Lietuvoje veikia rusų okupacija ir kad Lietuvos mokslininkai yra paverkti okupanto tikslams.

Būdinamojo laikotarpio raštai patiekti originaluose, kirčiuoti ir su rankraščių fotokopijomis. Turinys: XIV a. — XVI a. vidurio raštija — Lietuvos metraščiai, Mykolas Lieutvis, Augustinas Rotundas, Martynas Mažvydas. Giesmės krikščioniškos; XVI a. vidurio — XVII a. vidurio raštija — Mik. Daukša, K. Širvydas, Katalikiškos giesmės, S. Jaugelis, J. Brėtkūnas, S. Vaišnoras, D. Kleinas, M. Švoba, P. negirikos, A. Vijokas; XVII a. vidurio — XVIII a. litera-

tūra — Katalikiškojo obskuran tiškumo raštai, (Panegirikos, J. Sulcas, P. Rigys, A. Šimel penigis, K. Donelaitis, G. Os termejeris, K. Milkus; XIX a. pirmosios pusės literatūra — L. Rėza, A. Klementas, D. Poška, S. Valiūnas, A. Straz das, S. Stanevičius, J. Pabrėžas, Nežinomų autorių kūrinių, J. J. Svisločės, S. Dau kantas, L. Jucevičius, A. Tata rė, I. Ivinskis, P. Savickis, K. Nezabitauskis, J. Želzavičius, V. Ažukalnis, K. Aleknavičius, E. J. Daukša, A. Bara nauskas, Laiškai; Prieda 1 — M. Husivianas, A. Kulvietis, S. Rapolionis, M. Strijkovskis, Lietuvos statutas, M. K. Serbievičius, K. Bogušas, J. Šimkevičius, J. Goštautas, K. Kairys, K. Praniaskaitė ir Žodynėlis.

Leidinyje imponantiškas. Gaila, okupantiškai užantspaudotas, nors patiekietis rašda kalba už save ir nieko bendra su okupantiniu trafaletu neturi. Ai kaip žiauri sovietinė okupacija, — ji lenda per visus lietuvių tautos gyvenimo plyšius.

LITERATŪROS IR DAINOS VAKARAS GEELONGE

Gruodžio 14 d. Sv. Petro ir Povilo parapijos salėje įvyko Geelongo skrybiaus surengtas literatūros ir dainos vakaras.

Didesnės šio vakaro programos dalį išpildė melburniškiai menininkai. Poetas K. Kunca-Kunievičius skaitė savo, rašytojo V. Kazoko ir J. Mikšto poeziją; Poetė Julija Švabaitė — Gylienė paskaitė savo eilėraščius; Literatūros preminkas Br. Zumeris paskaitė savo kūrybos ištraukas; gražiai pasirodė su savo skambiomis dainomis P. Mirkūno vadovaujama vyrų oktetas.

● Dail. Juozo Pautieniaus kūrinį paroda atidaryta vasario 15 d. Čiurlionio galerijos patalpose, Čikagoje.

● Čiurlionio ansamblis iš Clevelando vasario 22 d. Marijos augš. mokyklos salėje davė koncertą. Jį surengė Balfas.

„TECHNIKOS ŽODIS“ KANADOJE

(Inžinierių žiniai).

Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos organas „Technikos Žodis“ eina jau aštun tus metus. Tai gražus ilius truotas žurnalas, kuriame atspindi technikos mokslo pažangą, Lietuvos technikiniai ir ūkio klausimai, o taip pat lietuvių technikos darbuotojų gyvenimas ir rūpesčiai išeivijoje.

Šio žurnalo leidimo rūpestis gula ant L. I. A. S. Chicagos skyriaus, kuris nors ir pajėgiausias, bet negali be talkininkų iš kitur apsieiti.

Pagal šiuo metų T. Ž. leidimo planą, kiti didesni sąjungos skyriai yra įpareigoti sukelkti ir paruošti medžiagą atsikiems žurnalo numeriams išleisti, Kanados, Toronto ir Montrealio, skyriams pavesta paruošti medžiagą Nr. 4 išleisti. Tai būtų lyg kanadiškis „Technikos Žodis“ numeris. Šis medžiagos telkimo paskirtas skyriais nereiškia, kad tą skyrių paskirti nariai negali savo straipsniais prisidėti prie bet kurio T. Ž. numerio. Priešingai, jie kviečiami kuo daugiau bendradarbiauti kiekvienam T. Ž. numerijei.

Kanados lietuviai ir kiti asmenys, kurie domisi technikos mokslo ir ūkio klausimais, prašomi rašyti įvairius straipsnius, apžvalgas, kronikines žinias ir prisiųsti ne vėliau š. m. gegužės mėn. 1 d. T. Ž. atstovui Kanadoje adresu: P. Leis, 123 Beatrice St., Toronto, Ont.

Rašant straipsnius, palikti tarp eilučių didesnius tarpus, o brėžinius ir iliustracijas daryti atskiruose lapuose.

„Technikos Žodis“ savo straipsnių įvairumu, iliustracijomis ir išvaizda yra įdomus ne vien inžinieriams, ir kas ji norėtų užsisakyti, prašomi kreiptis virš nurodytu adresu. Prenumeratos kaina 3 dol. metai.

Galima gauti ir anksčiau išleistų nr. nr. (1951 ir 1952 m.); kaina po 20 ct. už nr.

P. Leis

T. Ž. atstovas Kanadoje.

P. L. B. KANADOS KRAS TO VALDYBOS PRANESIMAS

KLB Apylinkių Valdyboms.

Didelės teritorijos platybėse glaudesnio ryšio bei sėkmingesnės kultūrinės sąveikos siekdami, turime atgaivinti KLB Kultūros Fondo įgaliotinių instituciją. Tuo tikslu kiekviena Apylinkės Valdyba prašoma paskirti savo apylinkės kultūriniam reikalams Kultūros Fondo įgaliotinį. Jis gali būti ir ne Apylinkės Valdybos narys: tuo atveju jis turi Apylinkės Valdybos nario teises. Paskirtojo įgaliotinio vardą, pavardę ir adresą prašome pranešti iki š. m. balandžio 1 d. Kultūros Fondui — 56 Heddington Ave., Toronto, Ont.

Kultūros Fondo įgaliotinio veiklai reikalingas lėšas skiria Apylinkės Valdyba pagal įgaliotinio patiektą ir Apylinkės Valdybos patvirtintą samatą. Didesnėse kolonijose Apylinkės Valdyba, įgaliotiniui pasiūlius, gali sudaryti Kultūros Fondo Apylinkės Komisiją, kuri veiktu įgaliotinio pirminin kaujama.

Kultūros Fondo įgaliotinis:

1. Kuoaktyviausiai rūpinasi savo apylinkės kultūriniais, švietimo bei jaunimo lietuvių bės reikalais.

2. Veikia pagal KLB Kultūros Fondo tikslus bei programą.

3. Susirašinėja tiesiog su Kultūros Fondui.

4. Ne tik vykdo Kultūros Fondo planą, bet ir siunčia Centrai konkrečių savo pasiūlymų bei sumanymų.

5. Svarbiausia — jis nuodėdžiai rūpinasi, idant jo apylinkėje nesilpnėtų lietuvių kultūrinė tradicija ir sąmonė, idant neblėstų idealizmas ir tėvų kalba, idant negestų lietuvių laisvės dvasia.

Tebūnie mūsų paveldėtos kultūrinės vertybės vyresniųjų visad branginamos ir su didžiu savo atsakomybės jausmu jau nesiems pertekčiamos!

V. Meilus,

Krašto Valdybos Pirm-kas.

J. Kralikauskas,

Kultūros Fondo Pirm-kas.

V. MYKOLAITIS-PUTINAS

ROMANAS

SUKILĖLIAI

KOVŲ DEL ŽEMĖS IR LAISVĖS 1861—1864 METAIS VAIZDAI

20.

Ne vieniems Šilėnų Balsiams buvo sunki ta vasara. Višas kamas mito pusbadžiui, nebežinodamas, iš kur sužarstyti saują kitą grūdų, sugrūsti pieštoje ir išsikepti nors ir beralinės duonos. Tokia duona reikėjo atsargiai traukti iš krosnies, kad ncsubyretų. Bet riekiant ji visados subyrėdavo, ir valgydavo ją žiupsniais arba saujomis. Laimė tiems, kurie turėjo pieningesnę karvę. Iš atliekamo pieno moterys suko sviestą, spaudė sūrį, jei gerai dėjo vištos, rinko tuziną ar visą puskapį: kiaušinių ir vežė viską į Kėdainius ar Panevėžį, kad pardavę galėtų nusipirkti rugių duoną. Kiti šaukėsi pagalbos karališkių arba činsinių, jei turėjo ten giminių ar pažįstamų.

Kai sugrįžo Balsių Vincas su grūdais ir lauktuvėmis, visai šeimai buvo didelis džiaugsmas. Tėvas žarstė rankomis grūdus, pasisėmęs delne atidžiai juos tyrinėjo, leido kaip van denį pro pirštus, jausdamas neapsakomą malonumą, kai grūdai suvo tarpupirščiais ir lengvai slysdami byrėjo atgal maišą.

— Gražūs rugeliai, — gėrėjosi senis, — ir dirsių nema tyti. Būtų gera sėkla tokių prasimainius. Rudenį vėl siųsiu Vinčą. Gal Antanas apmainys kokį purą.

Motina ir abi Balsytės ragavo dėdienes ragaisi ir sūrį. Gardumėlis ragaisi! Minkštas, purus, išakijęs, ir kaip skaniai kvėpia! Na, sūris kaip sūris — ir mūsiškis ne prastesnis. Visi ragavo lauktuvėlių po kėsnį kitą, tik Mikučiui, parginusiam galvijus, motina davė pusę riekelės ragaisi ir sūrio skiautėlę.

Beragaujant lauktuves, Vincas pasakojo, kaip dėdė gyvena. Visi stebėjosi ir gėrėjosi gražiu dėdės gyvenimu. Bet Vincas dėdė nelabai žavėjosi.

— Sykštus dėdė. Pas ji viskas kaip pas kokį kupčią. Ir grūdus, jūs manote, lengvai davė? Parduoti, mat, jam reikią. pinigų jam daug esą reikalinga. Panevėžy brangiai moka. Tik tada davė, kada Petras pasiūlė, kad iš jo algos išskaitytų. Įklėtį manęs neįsileido, o ten, sako, aruoduose visokio javo esą nemaža. Ir miltų dar pilnas kubilas primalta.

Tėvas bandė užtartį dėdę ir net nelabai tikėjo Vinco žodžiais. Antanas iš jaunų dienų buvęs labai geros širdies vaikas. Ir paaukęs niekad nieko neskriaudęs, bet kiek galėdamas visiems padėdavęs. Kaip jis galėjęs taip pasikeisti?

— Užsėdo ant turto, tai ir pasikeitė. Juo daugiau turi, juo daugiau nori, — pasamprotavo Vincas.

Bet motinai labiausiai rūpėjo Petras. Nedaug dar apie jį gavo sužinoti iš Vinco. Tad vėl nusitaikiusi kreipė kalbą į vyriausiąjį sūnų:

— Gana jau, gana tų kalbų apie dėdę. Dirba, taupo, tai ir prasigvyveno žmogus. Kam Dievas duoda, tai ir turi. Tu geriau apie Petrą papasakok. Ar nepamiršo jis ten mūsų pas

tuos karališkius?

— Tiek aš ji ten ir mačiau. Nė išsikalbėti negavau, — teisinosi Vincas. — Mūsų nepamiršo, o labiausiai Katrės. Kai pasakiau, kad išėjo į dvarą, tai tarsi peiliu jam kas būtų rėžęs. Raminau ir Katrę teisinau, tik nelabai jis norėjo tikėti.

Nedaug ką sužinojo Balsienė apie vyriausiąjį sūnų. Vien tuo buvo patenkinta, kad ten, Lydiškėse, gyvenimas esąs ne tik turtingesnis, bet ir ramesnis. Petras gal ten neįlįs į kokią maišatį.

Labai knietė Balsiams, ypač moterims, pasipasakoti kaimynams apie Vinco apsilankymą pas dėdę, pasigirti rugiais ir lauktuvėmis. Bet iš anksto buvo susitarta niekam neprasitarti nė žodžio. Apie Lydiškių Antaną Balsi nedaug kas kaime ir žinojo, o kol Petras ten slapstosi, būsia geriau niekam dėdės ir neminėti. Vis dėlto Katrei reikėtų duoti žinią apie Petrą. Bet dvare ir ūkyje darbo buvo daug, tad nei Vincas nei mergaitės vis neprisirėngė jos atlinkyti. Pagaliau pasitaikė netikėta proga su Katryte susitikti.

Senis Daubaras po ano nelaimingo atsitikimo nebesikėlė iš lovos, bet kasdien ėjo blogyn. Keliom dienom prieš Balsių Vinco kelionę į Lydiškes, kaime pasklido žinia, kad ligonis jau visai silpnas, vos bekvėpuojas, dūstas, kranksčias kraujais ir jau kartkartėmis žmogaus nebepažįstas. Sunkia našta gulė ligonis tokiu metu ant dukters Petrės ir žento Mikniaus pečių. Žentas su samdine įėję iš kailio nérési, kad tik spėtu per keturias dienas atlikti lažą dvare ir per likusį laiką apdirbti savo ūkio darbus. O Petrei reikėjo ir namuose apsiaruoti, ir vaikus prižiūrėti, ir ligonį slaugyti. O čia baigėsi ir duona, ir kruopos, ir uždaras, nors tu persiplėšk arba gyva į žemę lišk. Laimė, kad žaloji buvo po versio, ir pieniško pakako vaikams ir ligoniu.

Liepos mėnesio pradžioje visam kaimui jau buvo žinoma, kad Daubaro dienos baigiasi. Kaimynai, nors ir patys pri spausiti vargų bėdų, kiek išgalėdami rūpinosi pagelbėti ligoniui ir žentui Mikniui. Juk geras buvo kaimynas Daubaras. Visame kaime darbščiausias iš išmintingiausias. Taigi, kuris kiemas turėjo daugiau darbininkų, tas nusiųsdavo bernioka ar mergaitę ar mėslo pakratyti, ar paarėti, paakėti, ar pašie nauti, o kartais ir lažą kokią dieną atidirbti. Bet dar uoliau subruzdų į pagalbą Šilėnų gospadinės ir bobutės. Vienos šelpė Mikniuvienę kuo išgalėdamos, kitos nesiliovė rūpnieši ligo nio sveikata.

Vieną sykį Balsienė, atėjusi atlinkyti sergančio kaimyno, ištraukė iš ryšulėlio gražios, nebe beralinės duonos puskepalelį ir kalbėjo Mikniuvienei:

— Duok tėvui, gal sukrumty su pienu kokį kėsnį.

— Vaje, kokia duonelė! Iš kurgi gavote tokių miltų?

— Stėbėjosi jaunoji gospadinė.

— Tėvas iš kažkur sukrapstė. Nė pati nežinau. Ir patys jau baigiamė.

Stasienė su Kedulienė visame kaime buvo garstos savo žolėmis bei šaknimis, kuriomis gydė visokias ligas. Stasienė sykį aplankiusi ligonį, pasiraususi krepšelyje, ištraukė džiovintų žolių pluoštą ir, brukdama Mikniuvienei, aiškino:

— Atnešiau čia tau, Petrele, širdažolių. Išvirk ir duok tėvui gerti ant tuščios kasdien po puodelį. Labai padeda nuo visokių širdies nesveikimų. Jis nieko kito, kaip širdį bus griūdams susitrenkęs. O gal ir plaučius. Kitą sykį atnešiu da giliukų. Kosulį sustabdys ir tą skrepliavimą.

Bet didžiausia ligų ir vaistų žinovė buvo senoji Pempienė. Su niekuo artimiau ji nebedravo, daug kas jos vengė, nes laikė negerų akių boba. Nuo jos aštraus, perveriančio žvilgsnio galejo ir teliukas nunykti, ir karvei pienas prapulti, ir kėspuogai išberti, ir kaltūnas įsisukti, ir daug dar visokių nelaimių atsitikti. Daubaras niekad netikėjo tomis kalbomis ir senes Pempienės niekad nesilenkė, bėdoje pagelbėdavo, kviesdavo ar daržų nuravėti, ar šieno padaužyti, ar rugienos nugrėbstyti, ar kokio kito lengvesnio darbo nudirbti už menką atlyginimą, kaip ir pats darbas. Bet Pempienė iš to uždar bii bent ožką galėjo išsilaikyti.

Taigi dabar, geradarui taip sunkiai apsirgus, Pempienė kur buvus nebuvus, žiūrėk, jau ir becinanti patvorii į Daubarą kiemą. Nektentė bobos tos raganos ir, jei kuri būdavo pas ligonį, jai atėjus tuoj išsinešindavo. Pempienė tuomet prisi traukdavo suolelį, sėsdavo lovos kojgaly ir ilgai tylomis žiūrėdavi į išsekusį ligonio veidą. Senis, nors būdavo ir užsnūdęs, greitai pajusdavo išmeigtą ir save aštrų tos moters žvilgsnį. Lyg ir kokia atgari srovė pereinavo per kūną. Jis stengdavosi sutelkti mintis, suraukdavo antakius ir sakydavo:

— Na, tai kaip, Pempiene?

— Sergi, — atsakydavo ji priekaištaudama ir kartu ir dūšio dama, — nesitaisai. O žiūrėk, jau vasara atėjo, šienas io nės nuėmė. Manęs niekas pradagių daužyti neprase... ne dar žo nuravėti. Taisykis.

— E, Pempiene, nieko jau man nebereikia, — atsakydavo jis ir vėl užsimerkdavo.

Kartais ji iš savo skarų ištraukdavo surūkusį buteliuką, pildavo jį molinę taurėlę tamsaus skysčio ir duodavo ligoniui išgerti. Tas išgėręs atgrasiai nusipurtydavo, nes gėralas būdavo kartus ir dvokdavo. Niekam kitam to buteliuko ir ran kas Pempienė neduodavo ir niekas nežinojo, kad jame yra ru pūžėlės skystis. Niekas nematė, kaip ji gaudydavo rupūžėles gegužės mėnesį, dar gegutei neužkukavus, ir mušdama žiūrėdavo, kad iš jų nugaros trykštų skystis, baltas kaip pienas. Jis padėdąs nuo visokių karščiaimų. O nuo klajonių ir nuomarių Pempienė turėdavo rupūžės kraujo su cukrum, kurio reikią gerti po penkis lašus tris kartus per dieną. Pa prastesnių vaistų, žolių ir šaknų ji palikdavo Mikniuvienei, kad išvirus duotų tėvui. Bet dukrė, tai raganai išsinešdinus, mesdavo žolės ir sąslavyną. Jau seniai Petrė nemėgo Pempienės, nuo pat motinos mirties, kai ta smalaakė pradėjo suki nėtis tėvo kieme, darže ir pirkioj.

Idavus ligoniui vaistų, Pempienė dar pasėdėdavo kurį laiką, išmeigusi akis į jo veidą, ir, jei jis atsimerkdavo, atsi sveikindama sakydavo:

— Taisykis. Negerai ilgai tulėti. Kraujas sukrešės. Ir išėjusi greitai kiūtindavo patvorii į savo lūšnelę. Daugiau bus.

MŪSŲ SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE,

Veda K. Baronas.

Nuo šios savaitės, pasinaudodami įvairiais šaltiniais, spausdinsime žinias, apie pavergtos Lietuvos sportą. Kviečiame visus sportininkus ir sporto mėgėjus užsiprenumeruoti N. Lietuvą, nes šis savaitraštis bus vienintelis tremtyje, kuris reguliariai duos sporto žinias iš mūsų Tėvynės. NL Red.

KREPŠINIS. Vasario 8 d. Lietuvoje prasidėjo krepšinio pirmenybės, kuriose dalyvauja 10 komandų iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Mariampolės ir Telsių. Šių metų klubai sudaro Lietuvos krepšinio augstąją lygą („A“ klasės), kurių 2 paskutinės komandos, susitinka su „B“ klasės pirmųjų dviejų vietų laimėtojais. Iš šių lietuvių komandų, dvi pirmos vietos įeina į augstąją lygą. Šiomet, A klasės naujoku yra Telsiai. Maskvoje įvyko augstųjų mokyklų krepšinio ir tinklinio žaidynės. Vyrų komanda buvo atstovaujama Vilniaus konservatorijos studentų. Lietuviai pirmenybėse laimėjo pirmą vietą, moterų komanda — trečią.

J. Lagunavičius eina trenerio pareigas Kijuje. Atrodo, kad jis treniruoja Kijijos krepšinio rinktinę.

FUTBOLAS. Tradicinis Baltijos futbolo turnyras yra tęsiamas ir dabar. Rygoje įvyko futbolo vadovų pasitarimas, kuriame sudarytas turnyro tvarkaraštis. Pirmenybės bus vykdomos jaunių, veteranų ir suaugusių grupėse. Nuspręsta turnyrą surengti liepos mėn. 10—12 dd. šia tvarka: Rygoje žais jaunių ringtinės, Kaune — suaugusių ir Talline — veteranų. Sudarytas kalendorėlis ir valstybių meistrų su sitikimams dėl Pabaltijo radijo futbolo taurės. Šiam turnyrui surengti sudarytas organizacinis komitetas, kuriame lietuvių atstovauja: A. Grigelis, A. Saunoris, R. Grušas.

LENGVOJOJE ATLETIKOJE, žinomas rutulio stumėjas vilnietis Varanauskas, iki šiol uždaroje patalpose, turėjo geriausią pasiekimą. Jo rezultatas buvo 17 m. Tačiau rusas Loščilov jį pralenkė 12 cm. Kadan gi Sov. Sąjunga dalyvaus didelės varžybose Berlyne kovo mėn. 15 d., spėjama, kad tarp Varanausko ir Loščilovo ginčas bus išspręstas Sov. Sąjungos žiemos pirmenybėse Leningrade. Reikia pažymėti, kad Baltuškis taip pat su 16,70 m. įeina į šių dviejų lengvųjų atletų tarpą.

LEDU RUTULIO pirmenybėse dalyvavo: Kauno Inkaras, KKI Vilniaus Spartakas, Šiauliai, Vilniaus Raudonoji Žvaigždė, Kauno Audiniai, Panevėžys ir Plungė.

TRUMPŲ IŠ LIETUVOS.

— Mariampolės uždaroje baseine įvyko vandensviedžio turnyras, kuriame dalyvavo komandos, sudarytos iš įvairių sporto šakų sportininkų. Laimėjo lenkvaatletai baigmėje įveikė trenerius, pasekme 5:4.

— Kauno miesto šachmatų pirmenybėse, po septynių ratų pirmąją Maslov su 5,5 t. prieš Zinkevičių su 5 t.

— Vilniškiame sporto laikraštyje (Sportas Nr. 2) tilpo vieno skaitytojo laiškas, kuriame nusiskundžiama, kad krautuvėse negalima pirkti kamuolių krepšinio žaidimui, stalo teniso sviedinukų ir kt. sporto reikmenų. Tik po 10 Nr.

KREPŠINIS J. A. VALSTYBĖSE

Čikaga.

Čikaga davė daug pasiūlymų lietuvių krepšinininkų: brolius Kriaučiūnus, Jurgelį, Ruzgį, Budriūną, Saviką, Petraitį ir kitus, be kurių pagalbos vargu ar Lietuva būtų pasiekusi atmintinas pergales krepšinyje.

Eilę metų čia gyvavo Lietuvos Vyčių krepšinio komandos, kurių treneriu buvo žinomas krepšinininkas dr. K. Savickas; šiaip mūsų krepšinio rodydavo įvairiais vardais pavadinuose vienetuose ir dažnai susimaišė su kitataučiais.

1949 m. lapkričio 5 d. čia įsisteigė naujai atvykusių lietuvių sporto klubas „Grandis“, kurio krepšinio komanda tuojau įsijungė į amerikiečių pirmenybes. 1951 m. gegužės 27 d. šis klubas susijungė su kitais dviem sporto vienetais ir tada pasivadino LSK Perkūno vardu. Nauju vardu žaisdama, klubo krepšinio komanda pasiekė gražesnių laimėjimų tiek amerikiečių pirmenybėse, tiek lietuvių tarpe. Ši komanda du kartus laimėjo S. Amerikos liet. žaidynėse: 1951 m. Toronte ir 1952 m. Clevelande.

(Sportas, vasario 7 d.) LTSR prekybos ministro pavaduotojas J. Jasiūnas „teikėsi“ prašyti, kad „prekybinės organizacijos (kaip suprasti — krautuvės, ar krautuvė, imonių sporto klubai? — K. B.) pilnai aprūpintos stalo teniso kamuoliukais. Ministerija imsis priemonių gauti kiek galima daugiau odinių krepšinio kamuolių ir jais aprūpinti prekybos tinklą“. Štai tau. Yla iš maišo išlindo. Nepriklausomoje Lietuvoje niekuomet nebuvo kamuolių trūkumo ne tik Vilniuje, Kaune, Šiauliuose, bet net ir mažesniuose provincijos miesteliuose!

— Vilniaus Sapiegos grioviai Antakalnyje ir toliau yra mėgiamiausia Lietuvos slidinė žiema vieta. Atgavus Vilnių, čia 1940 m. įvyko pirmą kartą Lietuvos slidžių pirmenybės.

— Lietuvos žiemos teniso pirmenybėse vilnietė Naujelytė laimėjo prieš kaunietę Baltūnienę 6:3, 4:6, 6:2.

Vyrų grupėje, be pralaimėjimų eina vilnietis Paltarokas ir estas Alas. Pirmenybėse dar dalyvauja Barcevičius, estas Lone, Liubartas ir kt.

— I Sov. Sąjungos „kaimo jaunimo“ pirmenybės Vorochtoje iš Lietuvos išvyko ignalietis Šimkūnas, Šikailov, Sužadolski, Čepanko ir kiti, viso 23 asmenys.

— Vasario 8 d. Antakalnyje prasidėjo Lietuvos augstųjų mokyklų slidžių pirmenybės. Jose dalyvauja Kūno Kultūros Institutas, Vilniaus Universitetas, ŽŪA, Politechnika, Klaipėdos Prekybos Institutas.

1951 m. žiemą pradėjo veikti ir ateities sporto klubas, kuris vėliau, persiorganizavęs į LSK Gintarą, jaunių krepšinyje pasiekė nemažų laimėjimų, tapdamas 3 kartus iš eilės S. Amerikos liet. krepšinio meistriu.

1953 m. Illinois universitete Chicagoje studijuojantieji lietuvių, susibūrę ASK Latuani cos eilėse, įsteigė ir krepšinio sekciją, kuri gyvuoja dar ir šiandieną, nors ji dabar savo būstinę turi Urbanijoje. Sekcijos krepšinio komanda per šį laikotarpį sužaidė apie 30 rungtynių, iš kurių 23 laimėjo.

1955 m. rudenį nustoje nemaža savo narių, susijungė Perkūno ir Gintaro sporto klubai į naująjį — Neris klubą. Šio klubo krepšinininkai sekančiais metais pelnė dvi pergales S. Amerikos liet. žaidynėse, laimėdami vyrų ir jaunių grupes.

Nuo 1949 metų iki šių dienų Chicagoje lietuvių tarpe daugiau reiškiasi šie lietuviai krepšinininkai: Dirvianskis, Kikilas, Radys, Lauraitis, Blūdžius, Kalvaitis, Zubkus, Puodžiūnas, Kaunas, Gaška, Žiupsnys, Andriauškas, Prapuolenis, Zumbakis, Valaitis, Vyngantas, Aušra, Deveikis ir kiti.

Cicero

Cicero taip pat yra pasiūlyęs savo lietuvių krepšinininkais. Čia augo ir žaidė 1937 m. Europos krepšinio pirmenybių „žvaigždė“ Pranas Talzūnas, All-American Ben Budrikas, garsusis Bob Lukšta ir kt.

Cicero lietuvių pastovios savos komandos neturėjo, bet jie žaidė pasitalkinę italų, lenkų ir čekų. 1935-36 m. tokia jų komanda, sudaryta iš 5 lietuvių, 2 italų, 2 lenkų ir 1 čeko, laimėjo Chicago dienraščio „Evening American“ žaidynėse ir stojo į kovą dėl Illinois krepšinio mėgėjų meistrų vardo. Bet čia jiems kelią paštojo De Paul un-to krepšinininkai, kurie mūsų krepšinio įveikė 1 taško skirtumu.

Cicero stadione vykstančiose krepšinio pirmenybėse daugelio komandų eilėse žaidė ir dar ir dabar žaidžia nemaža lietuvių krepšinininkų, kurie jau yra gimę šiame krašte. Ten ka pastebėti, jog šiame stadione 1938 m. susitiko Amerikoje beviešinti Lietuvos krepšinio rinktinė su vietinių lietuvių rinktinė ir čia paskutiniai išėjo laimėtojai.

1949 m. rugpjūčio 13 d. čia įsisteigė iš Europos atvykusių lietuvių sporto klubas Tauras, kuris turėjo ir krepšinio sekciją. Šios sekcijos krepšinininkai du metus žaidė vietinėje Clyde parko lygoje. 1951 m., šiam klubui susijungus su Chicago Grandimi, jo krepšinio komanda likvidavosi. Tauras eilėse ilgesnį laiką žaidė: J. Kubilius, A. Prapuolenis, A.

LONDON, Ont.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO

Mūsų kolonija šiemet minėjo Vasario 16 d. visai naują istoriją. Vedėjai pranešė, kad šiemet atsineštų valgių, o viengungiai neturį lėkščių ir maišų ir šeimoms, kurios skaitė, kad nepatogu su puodais kraustyti, nepribuvo. Minėjime išėjo vienas vyrukas ir daug kalbėjo. Girdi, mes turim mintį tu rēt, kad būt nepriklausoma Lietuva, bet nēr vilties grįžti. O JAV kongrese John McCormac pasakė, kad yra tik laiko klausimas, kada ir Lietuva atgaus savą nepriklausomybę. Latvijos ir Estijos atstovai palinkėjo greit grįžti ir nepriklausomą Lietuvą.

Svečias iš Hamiltono skaitė paskaitą. Jis pataisė ūpą, bet pastebėjo, kad mažai publikos, bet prie tokios minėjimo formos daugiau ir tikėtis negalima.

Mažas Jonukas pasakė porą žavingų patriotinių eilučių ir paskambino pianinu. O Lietuvos savanoriai kūrėjai nebuvo kviečiami, kad pasakytų, kaip jie gynė Lietuvą. Nors jų mažai tėra. Pabaigoje paskelbė šokių ir pradėjo iš laukinių šokių, nors turėjo lietuviškų plokštelių, kaip Suktinis, ru telė ir kitus. Londoniškis.

AUKOS

SALEZIEČIŲ GIMNAZIJAI

Lietuvių Saleziečių gimnazijai, Italijoje, paremti 1957 m. antrąjį pusmetį aukojo: po 10 dol.: Ad. Kalnėnas ir dr. A. Kaveckas, 6 dol.: E. J. Daniilūnai, 4 dol.: kun. J. Danilius ir 3 dol. J. Stulgys. Visi 33 dol.

Visiems aukojusiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

Igaliotinis.

NAUJA TLSK VYČIO VADOVYBĖ

Šiomet į dešimtuosius sekmingo gyvavimo metus žengiančio Toronto sporto klubo Vytis metiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba iš rimtų ir pasižymėjusių sporto darbuotojų, kuriuos čia pristatome:

[Pranas Gvildys—pirmininkas. Ilgametis vytielis, priklauso visai eilei klubo valdybų. Tai aktyvus sportininkas ir šiuo metu pajėgiausias S. Amerikos lietuvių stalo tenisininkas, taip pat Kanados stalo teniso vicemeisteris ir Kanados rinktinės dalyvis. Baigęs mech. inžineriją Toronto universitete, jis dabar vakarais dar ruošiasi magistro laipsniui biznio administracijoje. P. Gvildys yra nepailstamas jaunimo veikėjas: buvo studentų sk. pirmininku, dabar įeina į šv. Jono par. komitetą nariu jaunimo reikalams ir neseniai buvo išrinktas į Bendruomenės apyl. tarybą.]

Jonas Žukas — sporto vadovas. Irgi ilgametis vytielis ir darbštus klubo darbuotojas. Jis vadovaus visai sportinei veiklai. Tam J. Žukas turi didelį patyrimą — dar Lietuvoje žaidė Šaulių Gubernijos L. kl. futbolo komandoje, gi Vyčio eilėse yra iškilius krepšinys, futbole, lauko tenise ir žiemos sporte. Ypatingai susirūpinęs sportininkų prieauglio ugdymu.

Jonas Budrys — administratorius. Nors dar gana naujas vytielis, bet jau spėjo tinka mai užsirekomenduoti, kaip sumanus parengimų organizatorius, bei sporto populiariojas per radio. Šalia sportinės veiklos, jis gyvai reiškiasi ir vilniečių organizacijoje. — a.

per Velykas Liuksemburge.

— Pasaulio futbolo pirmenybės Italijos Futbolo S-ga su tiku leisti žaisti už Švediją šiemis profesionalams futbolininkams, kurie yra „pirtki“ Fussen komanda. Reikia pažymėti, kad vokiečių komandose žaidžia ir latviai ledo rutulininkai, kaip Arens, Veide, Ko nieckis ir kt.

— Europos valstybių jaunių futbolo turnyras bus pravestas parko sporto salėje.

Verdun

HICKSON GROCERY

Alus ir maisto produktai

Pristatymas nemokamai

241 Hickson Ave.

Sav. Paul Jocas

PO 6-5641

LIODESIO VALANDOJE

KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOFLYČIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4506 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ RŪBŲ

SIUVĖJAS

AUGSTOS KOKYBĖS

RANKŲ DARBAS

ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

16 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave.,

Ville Lasalle.

PO 8-4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR SVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.
3910 St. ZOTIQUE St., E.

RA ymond 1-6005.

Kreiptis bet kada.

Muskrat
paltus
duodu gerom
sąlygom
išsimokėti

LAIKRODININKAS - AUKSAKALIS

A. ŽUKAS

Įvairių firmų laikrodžiai, žiedai ir kitos įvairios puošmenos. Didesniems pirkiniams duodu ypatingai dideles nuolaidas. Taisau laikrodžius, žiedus ir visas kitas puošmenas.

Užsakymai priimami ir paštu.

976 Church Ave., Verdun (kampas Bannantyne)

Telefonai: Biznio PO 9-5841, namų: PO 9-5841

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISES REG'D.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)

Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.

12 metų patyrimas.

Sepps -

3769 St. Lawrence Blvd.—Tel. BE 1471; 4742 Cote des Neiges Road, Tel. RE 7-8181; 6672 Cote St. Luc Road, Tel. HU 1-1876;
1376 St. Catherine W., Tel. UN 1-1968; 4830 Verdun Ave., PO 9-4202. Rūkykla 4444 Colonial A., BE 1109.

Mes lietuvius klientus augštai gerbiame todėl remiame PLIAS Stipendijų Fondą.

TORONTO

KANADOS SVEIKATOS LYGOS METINIS

suvažiavimas įvyko Toronte, Royal York Hotel salėse, vasario 13—15 d. Jame dalyvavo ta lyga sudaranti organų zacių atstovai iš visos Kanados ir du iš Jungtinių Amerikos Valstybių. Suvažiavimas prasidėjo viešų diskusijų posėdžiu, kurio prezidiumą sudarė po vieną visų svarbiausių bažnytinių organizacijų kunigai. Jų tema buvo: Sveikata ir religija, ir bažnyčia. Tose diskusijose dalyvavo kun. dr. M. Kavalis, nuolatinis Liuterionių Bažnyčios atstovas toje Lygoje. Pirmos dienos vakare įvyko iškilminga vakarienė, kurioje prie vandens stiklų buvo pakeltas tostas už Karalienę ir Jungt. Valst. prezidentą. Mat blaivybė yra vienas iš Lygos uždavinių. Po vakarienės buvo padarytas oficialusis 37-to metinio suvažiavimo posėdis. Jame buvo pranešta Lygos veikla ir apyskaita, pada linta jų atspausdintas turinys ir pravestos diskusijos. Išrinkti vadovybės organai ateinan tiem darbo metams. Pranešime žodžiu buvo prašoma raginti žmonėms veikliau įsijungti savo darbu ir talentais šios nacio nalinės sveikatingumo organi zacijos talkon, prenumuoti jos žurnalą ir padėti kelti indi vidualinį ir socialinį sveikatin gumą.

VASARIO 16 DIENOS ATGARSIAI

Toronte Nepriklausomybės šventės ištikrųjų buvo gražiai paminėta. Pagrindinio minėjimo programa Odeon teatre buvo pirmą kartą taip tinkamai sudaryta; tarpe kalbų įtępta meninė programa prablaškė iprastinį minėjimą nuobodu mą. Ir kalbos sumažintos iki minimumo. Tik vargingai atro dančio jaunimo deklamacija bu vo visai ne vietoje. Nereikia rodytis žmonėse, jei tinkamai tam nepasiruošiama — o ypa tingai dar tokia proga! Patirta, kad užsienio reika lų min. Dr. Smith buvo pa čių valdžios viršūnių, mūsų draugo A. Maloney buv. MB rūpesčių, pasiūlytas. Taigi la

bai gražus jų žestas. Minėjimas rado šiojį tokį at garsį ir vietiniuose dienra ščiuose, nors valdybos pastan gos įeiti į editorialus liko be vaisių. „Globe and Mail“ pa talpino taut. rūbais dėvintį varpiečių V. Rukšytės ir B. Le višauskaitės nuotrauką su S. Smith ir trumpą žinutę ketvir tame puslapyje. „Telegram“ neįžymioje vietoje įdėjo kores pondenciją, kurioje sakoma, kad tai buvo pirmąjį S. Smith kalba neo-kanadiečiams, jam tapus ministru. Smagu, kad toji garbė atiteko lietuviams. „Daily Star“ neo-kanadiečių kolonoje įdėjo B. Levišauskaitės ir J. Kilotaitytės nuotrauką ir trumpą reportažą. Ankščiau, šventės proga dienra ščiuose pasirodė pora P. Alšė no laiškų ir armėnų org. svei kinimas lietuviams.

Lietuvių tarpe gi buvo įvai rių komentuojamasi min. V. Gylis užsibuvimas Tautininkų minėjime, vietoj atvykstanti radio stotį, kur buvo numate tas pasikalbėjimas su komenta torium J. C. Reed. Ten už kon sulą teko kalbėti p. J. R. Sima naičiui.

KEICIA PAVARDES

„Globe and Mail“ praneša, kad Edward Žemaitis ir Jose ph Anthony Vytautas Žemai tis keičia pavardes į Edward Kent ir Joseph Anthony Ken t; Alfred Vaichulis bus žino mas, kaip Alfred James Vaug han. Matyti ir lietuvių neiš vengia menkystės kompleksa, kai tikrai gražias lietuviškas pavardes keičia svetimomis. Kaip gaila, kad žmonės trū ksta kultūros ir susipratimo.

Kun. P. Ažubalis jau nuo pirmųjų Vyčio dienų klubą vi somis išgalėmis rėmė, sielojo si sportininkų reikalais. Ne vie name kritiškame momente jis Vytį savo pinigine bei mora line parama išgelbėjo nuo žlu gimo. Ir šiuo metu vytičiai yra prisiglaudę šv. Jono par. salėje, kur antradienį, ketvir tadienį bei sekmadienį vaka rais praleidžia žaisdami stalo tenisą bei šiaip bendraudami.

SIUNTINIAI LIETUVON

AUGSTA PREKIŲ KOKYBĖ GREIČIAUSIAS PATARNAVIMAS ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS.

Siunčiame siuntinius į Lietuvą, Pabaltiją, Sibirą, Ukrainą ir į įvairias Sov. Sąj. šalis. Taip pat į Len kiją bei kitus kraštus.

Siunčiame maistą, avalynę, odą, tekstilės medžiagas, drapanas, vaistus, muzikos instrumentus, įvairias reikmenes bei darbo įrankius. Muitas bei kitos iš laidos apmokamos pas mus ir gavėjas nieko nemoka. Mūsų siuntiniai yra 22 sv. arba 10 kg svorio. Bet siunčiame, taip pat, taip vadinamus dvigubus siun tinius — 44 sv arba 20 kg svorio.

Siunčiant „dvigubą siuntinį“ sutaupote apie \$3.50. Kadangi siuntos išlaidos sumažėja.

Mūsų kainos anksčiau skelbtam produktam bei prekėm galioja ir toliau.

Kaipo naujienybė — šiam sezonui skelbiame stan dardų atstovų — apelsinų (oranges) siuntinį 10 kg (22 svarų) brutto — \$ 15.25.

ORBIS

298 Bathurst St. Toronto 2B Ont. EM 4-2810.

Atdara iki 8 val. vak.

4414 So Rockwell St ¼ Chicago 32, III. USA.

Hamilton skambinkit JA 8-5257 (42 Brodick St.)

Rašykite mums lietuviškai.

augščiausios kokybės maisto produktai Montrealio lietuviams yra žinomi jau 25 metai. Daugybė rūšių dešrų, geriau sia mėsa, rūkyti unguriai ir lašiša — mūsų gamyba. Įvairiausi vietiniai ir importuoti skanėstai, rauginti kopūstai, rūginė duona — Jūsų patogiam patarnavimui mūsų krautuvės randasi šiose vietovėse:

WINDSOR, Ont.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Gražiai paminėjome Lietu vos Nepriklausomybės paskel rikos Lietuvių Tarybos vice bimo keturiasdešimties metų jubilėjų. Šeštadienį, vasario 15 d. minėjimas per vietos C. B. E. radio stotį. Pirminus Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimą 1918 metų vasario 16 d., pabrėžta lietuvių tautos kilmė, jos ko vos už laisvę nuo pat 13-jo ši mtmečio, paminėtas garsusis Žalgirio mūšis ir jo pasekos to limesnei Europos santvarkai ir gale paryškinta dabartinė Lietuvos padėtis kai lietuvių tauta okupuota vėl yra naiki nama, jos geriausi vaikai žūs ta Sibiro taigose. Šis paminė ji mas pajavirintas lietuviška mu zika, dainomis, ir pabaigai Lie tuvos Himnas.

Programą anglų kalba pa ruošė „Traditional Echo“ ra dio valandėlės vedėjas Mr. J. Jeannette, talkinankaujant Windsor L. B. Valdybai. Mi nėjimą pertransliavo Toronto C. J. B. C. radio stotis.

Sekmadienį vasario 16 d. tuojau po iškilmingų pamaldų St. Francis bažnyčioje, čia pat esančioje Kroatų salėje mi nėjimo aktas ir meninė progra ma.

Mineijimą atidarė Apyl. Ben druomenės Vald. pirm. P. Ja nuška. Trumpai apibūdinęs šios dienos reikšmę lietuviu ms, kartu paminėjo, kad šie met sukanka ir kitos reikšmin gos sukaktys — tai 35 metai nuo Klaipėdos krašto atvada vimo, 100 metų nuo Dr. Vin co Kudirkos gimimo ir 500 metų nuo Šv. Kazimiero gimimo.

Nepriklausomybės šventės proga sveikino Windsor Lat vių S-gos pirm. A. Grizons, Ukrainiečių Tautinės Federa cijos pirm. M. Yaworski, C. B. E. radio stoties „Traditio nal Echo“ programos vedėjas Mr. J. Jeannette, ir Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Inž. J. Gaižutis.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras
Tel. EM 4-1394, EM 4-1395
201 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,
TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Įstaiga

VICTOR D. ALKSNIS
Advokatas-Notaras
62 Richmond St. West
Room 503
(kampas Bay & Richmond)
TORONTO, ONTARIO
Telefonai

Įstaigos Namų
EM 2-2585 ST 8-5088

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT
& SEGUIN
Barristers, Solicitors,
Notary Public.
Heyden Street
(netoli Bloor ir Yongle)
Toronto 5, Ont.
Tel.: Office WA 4-9501
Res.: BE 3-0978

Vienybėje — Galybė!

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„P A R A M A“

Indeliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Darbo valandos:
Pirmadieniai, antradieniai, trečiadieniai ir penkta dieniai nuo 10—12 val. prieš piet ir nuo 7—9 val. vak.
Ketvirtadieniai tikrai nuo 10—12 val. prieš piet.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W.
Toronto, Ont. Telefonas LE 2-8723.

Restoranas „RŪTA“

994 DUNDAS ST. W.

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami pri tyrusių virejų. Atidarytas nuo 6.30 v. ryto iki 10.30 v. vak.

Vieši maloniai kviečiami atsilankyti.

Savininkai: V., H., J. IVANAUSKAI

NIAGAROS PUSIASALIS

NIAGAROS PUSIASALIO LIETUVIAI,

kad ir gyvendami plačiai išsi barstę, pasižymi dideliu lietu višku nuoširdumu ir aktyviai remia tautinius reikalus. Nuos tabaus pasigėrėjimo sukėlė Ju lius Nekrošius, pas kurį vasa rio 15 d. lankėsi Hamiltono Lietuvių NF V-bos atstovas, prašydamas jo paremti hamil toniečių sunkų Liet. Namų iši gijimo darbą.

Po ilgesnio pokalbio šis gar bingas mūsų tautos vetera nas, Neprikl. Kovų savanoris-kūrėjas, entuziastiškai šiam reikalui pritarė ir pareiškė, kad jis noris stambiau prisidė ti, todėl savaitės-kitos bėgyje jis busiųs Hamiltone ir apžiū rėsias pats Lietuvių Namus, o po to savo sprendimą prane šias NF Valdybai.

Tolimajam ir geram Hamil

tono kaimynui J. Nekrošiui už mūsų hamiltoniečių darbui di delį dėmesį, nuoširdžiai dėko jame!

Sk. St.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Balys Sruoga. DIEVŲ MISKAS. Poeto išgyvenimai nacių kacetuose, su įžanga, bū dinančia jo asmenį ir jo kūry bą. Viršelis ir aplankas A. Ku rausko. Kietas įrisimas. Liuk susinė Terros laida. 486 pusla piai. Kaina 5 dol. Knyga gau nama „Neprikl. Lietuvos“ re daktijoje, 7722 George St., La Salle, Montreal 32. P. Q.

Marius Katiliškis. MIS KAIS ATEINA RUDUO. Ro manas. Viršelis R. Viesulo. Liukusinis Terros leidinys: kietais įrisimais. Kaina 5 dol. Leidinys gaunamas „Nepr. Lie tuvos“ redakcijoje.

● Lietuvoje pasirodė naujos knygos: Simonaitytės 2 raštų tomas; J. Paukštelio romanas „Pirmieji metai“; J. Butėno „Maironis“, būdinas Maironi kaip asmenį ir rašytoją; L. To lstojaus „Kreicerio sonata“; A. France „Pingvinų sale“; K. Stanislovskio „Pokalbiai“; L. Nikulino „Fiodoras Šahapi nas“.

SAVI PAS SAVUS!

Auto mašinų mechaniniai darbai, sulankstymai ir da žymas atliekami kvalifikuo tų mechanikų greitai ir sąžiningai.

DUFFERIN GARAGE
1423 Dufferin St., LE 3-6149
(įvažiavimas iš Geary Ave.)
Sav. V. DUNDYS

Įvairūs siuntiniai

Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

per

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ĮTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

DĖMESIO!

IS ANGLIJOS SIUNTINIAI IKI 38 SV GRYNO SVORIO.

Prašau rašyti ar skambinti ir reikalauti mūsų plataus ir turiningo katalogo ir įsitikinti dėl žemų kainų ir didelio pasirinkimo įvairių gėrybių.

Yra gauta kostium. ir paltams nauji medžiagų pavyzdžiai.

STANDARTINIAI SIUNTINIAI:

1. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	3. 2 kost. arba lengv. mot.
1 paltui viln. medž. 3 yrd.	paltams vil. medž. 6 yrd.
1 suknelė vil. medž. 3 yrd.	4 kost. vyr. v. m. 14 yrd.
pamušalo 7 yrd.	2 vyr. paltams v. m. 6 yrd.
šerinės (kljonkės) 3 yrd.	pamušalo 8 yrd.
Iš viso už \$ 70.60	šerinės (kljonkės) 8 yrd.
2. 2 kost. viln. medž. 7 yrd.	stiklui pianti peil. su deim.
2 paltams vil. medž. 6 yrd.	Iš viso už \$ 157.90
1 suknelė v. medž. 3 yrd.	
2 suknel. rayono m. 8 yrd.	4. 4 kost. viln. medž. 14 yrd.
pamušalo 10 yrd.	pamušalo 18 yrd.
šerinės (kljonkės) 4 yrd.	šerinės (kljonkės) 4 yrd.
stiklui pianti peil. su deim.	Iš viso už \$ 72.30
Iš viso už \$ 112.60	

(Užsakant prašau nurodyti medž. spalvą ir vyr. ar mot.).
Be to siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, siuvas masinas, akordeonus, mezg. maš., lai krodžius, stiklui pianti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti maš., avalynę, rūbus, įvairias tekstilės me džiagas, maistą ir tt. ir tt.

Mažesnio formato siuv. mašina fir. „Essex“ rank \$ 48.50
elektrinė — pastatoma ant stalo \$ 68.20

(Užsakant reikia pridėti \$6.50 įvair. mekesč. padengti).
Siunčiant elektrinę mašiną reikia nurodyti volтаж.

TAIP PAT SIUNCIAME IS KANADOS:

Jūsų sudarytus, apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius.
Gyveną ne Toronte, gali savo sudarytus iki 17 svarų gry no svorio siuntinius siųsti mums paštu arba skspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

Turime pardavimui vyriškiems ir moteriškiems kostiuma ms ir paltams medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

SAV. A. KALUZA

HAMILTON

HAMILTONO LIETUVIŲ NAMAI GAVO ČARTERĮ.

Po ilgų NF v-bos pastangų š. m. vasario 21 d. iš Ontario valdžios gautas čarteris Lietuvos Home in Hamilton Limited vardu. Čarteris datuotas 1958 m. vasario 21 d. ir pasirašytas Provincijos sekretoriaus Toronte. Šis dokumentas Provincijos Sekretoriaus įstai goje įregistruotas 1958 m. vasario 26 d. as Number 88 in Li ber 820.

Čarteris duotas įsteigimui visuomeninės Lietuvos Namų B-vės (Social Company) su tautiniu atspalviu. Šia proga duodame įdomesnes jo ištraukas:

„(a) To develop, promote, further and cultivate the social, economic and national interest of people of Lithuanian birth, origin or extraction in Ontario;

(b) To encourage and assist in the culture and traditions of people of Lithuanian birth, origin or extraction...

(c) To hold meetings, shows and exhibitions...

(d) To associate with other organizations for the further benefit of Lithuanians in Canada;

(e) To maintain, operate and conduct a community centre and to promote the best interests of the community generally;

(f) To purchase lease, take in exchange or otherwise acquire lands or interests therein, together with any buildings or structures...

(g) To publish, print, sell, collect data and other wise distribute any news, books, periodicals and printed matters generally concerning the people of Lithuanian birth, origin or extraction;

(h) To carry on the business of a cafeteria for the benefit of its share holders, to sell foods and beverages of every kind and description and to operate a tuck shop and booths for the sale of candy, cigarettes and such other articles...

(i) To produce and exhibit to the public and its share holders and friends plays, concerts, musical and dramatic performances, exhibitions and performances of all kinds;

(j) To establish, maintain and conduct an athletic club... and to provide a club house and other conveniences for the shareholders of the Company and others...

(m) To promote interest in and study of the arts generally and literature, dramatics and music in particular.

(n) To conduct a school for

the teaching of the Lithuanian language, history and traditions and culture.

Toliau seka ilgi nurodymai apie šerius, kurių yra 2 rūšių: Common shares ir preferred shares. Apie juos duosime pa aiškinimų kitomis progomis.

Sveikindami mūsų narius ir visą lietuvišką visuomenę, at siekusią pirmojo Liet. Namų įsigijimo tikslo — gavusią oficialų patvirtinimą ir pripažinimą mūsų darbo iš Ontario val džios, — mes maloniai prašome visų tautiečių dar skaitlin giau burtis apie Lietuvos Na mus, stojant į juos narius. Hamilton, Akcinė Lietuvos Na mų B-vė 1958 m. vas. 27 d. su aprėžta atsakomybe. (Lithuanian Home in Hamilton, Limited).

SV. KAZIMIERO, LIETU VOS JAUNIMO GLOBĖJO,

500 metų sukakties minėjimas įvyks šia tvarka: kovo 8 d., šeštadienį, 7 val. vak. bus klau soma išpažinčių. Sekmadienį, kovo 9 d. 11 val. iškilmingos pamaldos ir bendra Sv. Komu nija Aušros Vartų parapijos bažnyčioje.

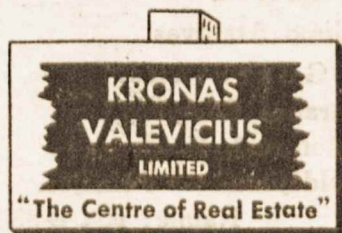
5 val. p. p. iškilmingas minėjimo aktas-koncertas parapi jos salėje. Paskaitą skaitys ge rai pažįstamas p. J. Matulio nis. Meninę programą daį iš pildys solistai: p. Ald. Lauga lienė ir p. Bigauskas, Hamil tona mišrus choras vad. kun. B. Jurksio, moksleivių ateitinin kų montažas „Tėvynės skren dančios mintys“ ir deklamaci jos.

Kviečiame visus, ypač šiais jubilėjiniais mūsų vienintelio tautos šventojo metais, skait lingai šioje šventėje dalyvaui. At-kų kuopos vald.

PRAEITĄ SVVAITĖ

Hamiltono lietuviai buvo susi domėjimo centre vietos spaudo je, radijo ir televizijos praneši muose. Tai ne tik vasario 16 minėjimo pasekmės, bet taip pat užpurtų Lietuvos Namų. Mat, paprasius leidimo įrengti užpurtame name (iš kino-te atro salės) šokių ir bendrai Ha miltono lietuvių kultūros cent rą (community) — gautas iš komisijos (komisija sudaro miesto burmistras, pilicijos va das, teisėjas ir t. t.) neigiamas atsakymas.

Sekančią dieną, vietos dien raštyje, turio didžiausias straipsnis, kuriame ir adv. J. Whit te ir pirm. St. Bakšys The Ha milton Spectator koresponden tui stipriais argumentais nuro dę neteisingą komisijos spren dimą. Atrodo, kad komisija sa vo neigiamą atsakymą rėmė

Prieš perkant ar parduodant namus, biznį, ūkį etc.

pasitarkite su mumis:

KRONAS - VALEVICIUS LIMITED

366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

DIDZIAUSIA REAL ESTATE ĮSTAIGA HAMILTONE (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai:

Centrinė įst.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikelėnas tel. JA 8-8491. „The Centre“ skyrius: p. Leonas Gasiūnas tel. LI 9-1341. East End Skyrius: p. Tony Zaranka, telef. LI 9-3572.

Lietuviai: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mumis ir mes suteiksime Jums pa geidaujamą informaciją.

SAULT Ste. MARIE, Ont.

LIET. NEPRIKLAUSOMY BĖS PAESKELBIMO 40 METŲ SUKAKTĮ

čia minėjome vasario 15 die ną Trade & Labour salę.

Už žuvusius už Lietuvos laisvę šv. mišias atnašavo Fa ther Carroll.

Pasakius pirm. įžanginį žo dį ir pagerbus kovotojus už Lietuvos laisvę per 123 metus ir dalyvius bei žuvusius kovo se už tėvynę, p. G. Mitalaitė pianinu pritariant padėklama vo Maldą. Paskaitą apie Lietu vą, jos praeitį ir nepriklausomybę laikė p. Senkus, labai gražiai ir energingai nušvies damas ir nurodymas ateities planus bei veiklos būdus ir išlaikymui savo krašto kol lais vė bus gražinta Tėvynei.

Antrą paskaitą laikė K. Mo tušis labai gražiai nurodyda mas reikala lietuviams būti organizuotiems ir stiprėti eko nomiškai organizuotu būdu. Kuo mūsų žmonės bus stipres ni ekonomiškai, tuo didesnį svorį ir įtaką turės visuome nėj ir politiniame gyvenime.

Mūsų pavieniam žmogui sunku prasimušti, nes nėra da ug kapitalo, o einant į kompa nijas, jungiantis į kooperaty vus galima labai daug atsiekti sujungtomis jėgomis.

K. Motušius ir p. Senkui nuoširdžiai dėkojo už jų pasi šventimą atvykti taip tolimą kelionę sugaistant laiką ir sa vo lėšomis.

Tikiu, kad jų nuoširdūs įro dymai ir mintys turės daug

gražios įtakos į mūsų ateities planus.

Po paskaitų sekė mok. p. Mi talienės vaikų programa. Kris tina Kaminskaitė ir Jūra Mi talaitė skambino pianinu. J. Mitalaitė deklamavo momen tui pritaikytus eilėraščius. Bro liai Jokubauskai Lawrence ir Philip gražiai dainavo prita riant jų pačių muziką.

Pp. Kaminskienė, Mitalienė ir G. Mitalaitė vaisino. Taip pat p. Bružas ir J. Danėnas dirbo visą vakarą. P. K. Ka minskas ir p. Druktenienė tal kininkavo darbe, p. V. Jonai tytė ir p. Kajutis pravedė lo teriją. P. Jonaitis tvarkė plo kštelių muziką ligi atėjo uk rainiečiai griežikai. P. V. Si bulis rūpinosi salės gavimu, tvarkymu parėngimo metu. P. Jokubauskas parūpino muzi kantus. Už fantus gauta 27. 74 dol., parėngimo pelnas pa skirtas Tautos Fondui 15.79 dol.

Visiems prisidėjusiems prie parėngimo ir dalyviams bei aukotojams nuoširdžiai deko jame. Aukotojų sąrašas bus pa skelbtas vėliau.

Ligonai: V. Zujus, p. Gur tajus išleisti iš ligoninės apsi stojo pas pp. Bružus. P. Rau licks išrašytas taip pat. Jų gydymas užtruks namuose be nt 6 savaites. Jiems reiškama užuojauta dėl jų ligos ir linki me geriausios sveikatos.

Dr. E. Jasevičiūtė.

St. CATHARINES, Ont.

16 VASARIO MINĖJIMAS

Siemet ypatingai gerai pasi sekė. Ir žmonių buvo daug ir programa įdomi, ir ta diena ge rai pasisekė išsireklamuoti sve timųjų tarpe.

Į salę susirinko gausi mūsų krašto visuomenė gražiai ir, kaip buvo prašyta, labai punk tualiai. Atvykus miesto bur

Dėkojame už paaukotus klu bo reikalams 35 dol KLB Ha miltono Apylinkės V-bai ir Talkai už 25 dol., gautus per apylinkės valdybą.

H.L.S.K. „Kovas“ V-ba.

mistrui p. J. Franklin ir par lamento nariui J. Smitt, kalbas pasakė abu augstieji svečiai. Labai gražią paskaitą paskai tė p. J. Matulionis. Sveikino kitų tautybių atstovai. Buvo priimtos rezoliucijos ir dar pri vatus padėkos laiškas Kana dos ministeriui pirmininkui už jo labai palankų pasireiškimą pavergtų tautų reikalais tiek

Nato konferencijoje Paryžiu je, tiek laiške Bulgarijai, tiek ukrainiečių šventėje Winnipe ge.

Antroje dalyje pirmą kartą išgirdome naujai susiorganiza vusį Hamiltono chorą, kuris tuo pat užsitaravo publikos simpatijų.

P. Breikmanienės vadovau jami šokiai jau nuo seniai pa atė Michel Okler Rusijoje tu garsėje Kanadoje žavėjo žiū ri didelį pasisekimą.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUSAS ir J. ŠIAUCIULIS yra tos srities specialistai su 20 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Tel.: HU 8-0162.

PO 7 0211
PO 7-0311

Office: 727 Argyle
VERDUN

VERDUN COAL Reg'd.

Gerard Viau, sav.

ANGLYS — MALKOS — KURO ALYVA

Taupykite ir skolinkimės

kooperatiniame bankelyje — „TALKA“.

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už pas kolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdausta. Operacijos atliekamos kiekvieną sekmadienį nuo 12 val. iki 2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N., Hamilton. Kitu laiku kreiptis pas įžd. L. Lengniką, 15 Homewood Ave. Tel. JA 9-2114.

Vaistai į Lietuvą,

LATVIJĄ, ESTIJĄ, LENKIJĄ IR KITUS SOVIETŲ KRASTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, me džiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt. Užsakymai iš kitur priimami pašta.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Ville St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

BELLAZZI - LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Ville Lasalle.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.

3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

TAUPLYK, SKOLINKIS

savo kredito kooperatyve

„LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos Paskolos lengvai ir greitai duodamos betkokiame geram tikslui.

Ved. D. Jurkus, PO 7-4280.

„Litas“ veikia sekmdieniais 11—1 val. A. V. par. salėje Banko kambary.

Pirm. A. Norkeliūnas RA 7-3120

Sta Nu DE LUXE DRY CLEANERS

117 — 6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Lietuviams nuolaida.

Sav.: P. RUTKAUSKAS.

MONTREAL

Kovo 9 d., sekmadienį 5 val. po pietų

Aušros Vartų parapijos salėje,

K. L. Studentų S-ga rengia

BALIO SRUOGOS MINĖJIMĄ

Paskaitą skaitys Vyt. Jonynas, meninę programą išpildys op. sol. E. Kardelienė, pianistas K. Smilgevičius ir MLDT aktoriai J. Akstinas, L. Barauskas, B. Pūkelevičiūtė ir V. Vaičiūnaitė.

Iėjimas — laisva auka studentų reikalams.

Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti.

Studentai.

BALIO SRUOGOS MINĖJIMAS

VISOS ORGANIZACIJOS

kuri ruošia studentų organizaciją, įvyks šių metų kovo 9 dieną, sekmadienį, 5 val. po pietų A. V. parapijos salėje. Paskaita bus Vyt. Jonyno, meninę programą išpildys MLD aktoriai J. Akstinas, L. Barauskas ir B. Pūkelevičiūtė, kurie paskaitys ištrauką iš B. Sruogos kūrybos. Op. sol. E. Kardelienė padarys staigmeną padainuodama iš operos „Radvila Perkūnas“, Karnavičiaus parašytos pagal B. Sruogos libretą. Pianistas K. Smilgevičius paskambins kuriniui.

Iėjimas į minėjimą visiems laisvas ir nemokamas, bet studentai, kurių organizacijos kas tuščia, o reikalų turi labai daug, galinčius aukoti, prašo paaukoti pagal galimybę, bent rengimo išlaidoms padengti. Visuomenė prašoma minėjime, kuris žada būti labai įdomus, kuo skaitlingiau atsilankyti. Jaunimui tai bus tikra meno šventė.

● Kas žino kokią darbovietę, kuri reikalinga darbininkų, prašoma pranešti Nepr. Liet. redakcijai, į kurią kreipiasi ne mažda darbo reikalingų žmonių.

DR. J. ŠEMOGAS

CHIRURGINĖ ir BENDROJI PRAKTIKA

Office 5441 Bannantyne (kamp. Woodland)

Verdun. Tel. PO 7-3175.

Priėmimo val.: 2-4; 7-9.

šeštadieniais 11-1

arba pagal susitarimą.

Namų tel. PO 6-9964

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. J. MALIŠKA

Pacientai priimami iš anksto susitarus

9 a. m. — 10 p. m.

išsky. antradienį iki 6 v. p. m.

5441 Bannantyne,

(kampas Woodland)

Tel.: PO 8-4547

NOSIES, GERKLES IR AUSŲ SPECIALISTAS IR CHIRURGAS

Dr. R. CHARLAND

78 St. Joseph Blvd. W.

Tel. PL 9958

Dr. E. Andrukaitis

956 SHERBROOKE E.

Tel.: LA 2-7236

Raštinė vakarais:

2104 Mount Royal St. E.

LA 1-7926—8873

René TALBOT

Advokatas

Suite 306, Aldred Bldg.

507 Place D'Armes

VI 9-8045

Konsultacijos: išanksto susitarus.

ANDREW W. DUDLEY, B.Sc., D.S.C., A.C.C.F.

Chiropodistas — kojų specialistas

Graduate Chicago College Chiropody and Foot Surgery

6975 St. Denis. CR 4-2565 Montreal.

ADVOKATAS

STASYS DAUKSA, LL. D.

Suite 25—26

152 Notre Dame St. E.

UN 6-8969

Res. 5657—12 Ave., Rsm.

RA 2-5229

ADVOKATAS

JOSEPH P. MILLER,

B. A., B. C. L.

Suite 205

168 Notre Dame St. E.

Montreal. UNIVERSITY 6-7026

Res.: 40 Lafleur,

LaSalle, tel. HU 9-1653

NOTARAS

MILTON W. WINSTON,

B. A., B. C. L.

Suite 504 ir 505

4 Notre Dame St. E.

Montreal. UN 6-6556

A. M. DIKINIS

Gyvybės Draudimo Atstovas

The Royal Guardians

Mutual Life Assurance Company

2055 Peel St., Montreal, P. Q.

Gyvybės draud. — Paveldėjimai. — Pensijos.

Ištaigoje: VI 9-5759;

Namie: RA 8-9364

KOOPERATINIS BANKAS „LITAS“

sparciai pradėjo augti, ypač po neseniai praėjusio metinio susirinkimo. Naujų narių įstojo apie 20 ir indėliai pašoko bent 15 tūkstančių dolerių. Labai malonus faktas, kad „Litas“ narių įstojo vienas lietuvis net iš Calgary'o — Dr. Sniečkus. Taip gali padaryti, pasi naudojant gražiu Dr. Sniečkaus pavyzdžiu, ir kiti lietuvių iš tų vietų, kur tokių bankų nėra. Bendrai kai ir abejojusiems aiškėja, kad visi „Lito“ indėliai apdrausti 100%, kad jokių atvejų bankas padėtų indėliui negali pražūti, kad dividendų mokama daugiau negu privačiuose bankuose, kad dar ir gyvybė apdraudžiama 1000 dol., o skolinkinai dar gauna apie 5% imokėtų palūkanų, visiems darosi aišku, kad kooperatinis bankas yra pats geriausias laikyti santaupoms, nes jis yra ir pats saugiausias. To dėl nenuostabu, kad „Lito“ indėlininkų skaičius sparčiai auga ir auga patys indėliai.

AV PARAPIJOS DIDIEJI gaivintojai yra mūsų mielieji choristai. Mes didžiuojamės jais ir gerimeis jų įgyje. Bet lietuviškąją parapiją esamų pasiryžusių būrelis yra per mažas. Giesmė mūsų bažnyčioje ir daina koncerto salėje turi suskambėti dar galingiau. To dėl parapijos choro, komiteto ir savo vardu kreipiuosi į visus parapijiečius mylinčius giesmę ir dainą, o jų yra labai daug, ypatingai jaunimo tarpe, ir prašau visu nuosirdumu įsijungti į mūsų chorą nedelsiant. Tuo atlikime mes svarbią misiją prieš Dievą ir mūsų lietuviškąją visuomenę. Visais choro reikalais prašau kreiptis į kleboną Tėv. Borevičių. (AV)

NETURĖJUSIEMS PROOGOS

užsimokėti parapijos nario mokestį už 1957 metus ir paaukoti parapijos statybos fondui, kuris yra labai idėlelėje skoloje, kaip tik bus lengva tai padaryti klebonijoje vadinamą „rašyti“ gavimo proga. (AV) ● Margučių vakarienė Šv. Kazimiero parapijos salėje bus balandžio 12 d. ● Pp. Vaisvilai šį penktadienį išsikelia gyventi Čikagon. Montrealio choras netenka gerų dainininkų. Bet linkime geresnės sėkmės Čikagoje ne tik tai gyvenime, bet ir lietuviškosios dainos srityje. ● Oras Montrealyje dar neapširama. Miestas užverstas sniegu, kurio miesto valymo įmonė nespėja nei sudoroti, nei išvežti, nes jo kasdien dar papildomai prideda. Šv. Lauryno upė užgrūsta lytimis ir sustojusi visu plociu.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktorius

IGNAS GURČINAS

3260 Curatteau

Montreal. Tel. CL 5-5515

JEI NORITE PARDUOTI ar PIRKTI:

Gyvenamus namus, apartamentus,

Zemę, statybas, investavimui,

Užsakyti pastatyti namus.

Reikalinga namams paskola.

Draudimas (visų rūšių)

KREIPKITES:

DISTRICT ESTATE BROKERS —

ADAMONIS ir BUDRIŪNAS

Pirmoji Montrealy Lietuvių Real Estate Įstaiga

Nariai Montreal Real Estate Board

177 Sherbrooke St. W. PL 8501

Mūsų tikslas — Jums Padėti: 5-ji metai.

Apyvarta 1957 m. siekia \$1.000.000,00

D. N. Baltrukonis CR 6-5075 V. Liesnaitis PO 6-6719

F. Yasutis LA 2-7879 J. Skučas RA 2-6152

A. Markevičius OR 1-8951 E. Yaffe — Sekretorė.

ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS VAKARIENĖ

parapijos svetainėje šestadienį buvo labai sėkminga, nes susirinko pilna sale žmonių. Vakariene buvo gausi ir gerai paruošta. Gausios šeimninės puikiai svečiams patarnavo. Turtinga loterija įvykdė pats klebonas kun. J. Bobinas, kaip jam visada sekasi — su humoru pokštais ir linksmumų ke liančia nuotaika. Reaguodamas į įsigalinčius nenaudingus rengėjams papročius, klebonas vi siškai pagrįstai kreipėsi į vakarienes dalyvius su patarimu gausios gėrimais loterijos fan tus parsinešti namo ir sutau pyti Velykoms, jeigu kam reikalas būtų, tai paistarnauti tam tikslui, kuriam ir vakariene susienkama — paremti parapiją iš jos pačios turimų vakarienes dalyviams atsargų. Vakariene praėjo labai gražiai. Šv. Kazimiero parapijos vakariene atsilnke ir AV klebonas kun. J. Borevičius ir Montrealio Lietuvių Seimele Prezidiumo pirmininkas St. Kęsgaila.

● Kun. J. Bobinas, sniego valymo mašinėlė susižeidė dešinės rankos piršta — sulaužė kaulą ir dabar gydosi.

● P. Kalvaitis susirgo ir buvo paguldytas į Royal Eduard ligoninę, kurioje jam padaryta

NUO KAPITOLIAUS PADANGS...

Atkelta iš 1-mo pusl.

Prezidentus Adlai Stevenso nas, o taipgi gynybos sekretorius McElroy ir kiti.

Tuo pačiu klausimu pasisakė ir religijų atstovai. Katalikų vardu kalbėjo Vyskupas F. Sheen. Jis reikalavo duoti pagalbą ne vien tik įsiskand draugų ar saugumo, bet ir dėl to, kad Amerika gali ir turi dalintis Dievo gėrybėmis su vargš tančiais.

Kalbėjo ir buv. Prezidentas Trumanas, kurį pristatė buv. Valst. Sekretorius Achesonas. Abu pareiškė, kad demokratams pilnai pritaria Eisenhowerio programai net reikalauja dar stipriau ją išvystyti.

Diskusijoms vadovavo Vice prezidentas Richard Nixon. Nixonas su savo patarėjais at sakė į paklausimus, kodėl reikia gelbėti svetimas šalis, kai namie pasireiškia trūkumai: „Mes turim išlikti gyvi, kad galėtume džiaugtis tuo, ką turime: padėdama kitiems — padėdame sau; mes neturime kito kelio sulaukyti raudoną marą; jei mes nepadėsime, komunizmas pavergs: mes vedame įtaką karą, nors šalta, todėl reikia vėl

Dažai

nepaprastai žemos kainos

2008 St. Denis st.

Montreal.

Siūlome geriausių rūšių dažus

palankiausiomis kainomis.

Nuolaidos kontraktoriams.

AV8-1738

Nemokamas pristatymas.

TORONTO

LIETUVIŲ NAMŲ SUSIRINKIMAS

Kovo 9 d. 4 val. LN didžioje salėje šaukiamas Toronto Lietuvių Namų dalininkų vi suotinis metinis susirinkimas šia dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Praeito susirinkimo protokolo skaitymas,
3. Valdybos ir Rev. Komisijos pranešimai,

operacija. Ligomis ligoninėje turės ilgiau gydytis.

● Mirė Simonas Pamošauskas, senas ateivis, laidojamas kovo 5 d. per Šv. Kazimiero bažnyčią.

● Šv. Kazimiero vėjus varpa ms sekmadienį davė 315 dol. pajamų.

● Iš Verduno Bowling salės penktadienį provincijos policija išvežė apie 100 jaunuolių, kurie esą turėję susirinkimą ir jame pardavinėję alų. Spėja ma, kad tai buvęs tam tikros organizacijos susirinkimas, kuris, be to, nelegaliai prekiaavo dar ir alumi.

● P. Vysniauskienė, dr. Šemo go operuota, sveiksta ligoninėje.

● P. Mankus buvo ligoninėje, bet jau išsirasė.

● Pp. Cibų šeima išvyko į Čikagą gyventi.

● P. Lukošius darbovietėje darbo metu sulaužė piršto kaulą ir dabar gydosi.

● Montrealeli skautai paminėjo savo patrono, Šv. Kazimiero parapijoje, kur buvo iškilmingos pamaldos ir sueiga salėje.

4. Diskusijos dėl pranešimų, 5. Valdybos ir Rev. Komisijos rinkimai,

6. 1958 m. sąmatos svarstymas,

7. Einamieji reikalai,

8. Susirinkimo uždarymas.

Kadangi daugelis dalininkų savo adresus yra pakeitę, ir didesnė pusė kvietimų grįžta ne pasiekę adresatų, atsikiri kvietimai nebus siunčiami.

1957 m. balansas ir 1958 m. sąmata gaunami iš anksto LN raštiniėje. TLN valdyba.

SUSIPAŽINKIME SU PARAMOS DARBU

Kadangi čia daugelis nežino Toronto kredito kooperatyvo teikiamų naudingų patarnavimų, čia keletą jų išvardiname:

1. Parama priima santaupas ir šerų arba depozitų sąskaitas ir tikslai iš savo narių. Įstoti nariu tekainuoja 25 ct. Priimami pinigai ir iš organizacijų, bet tik į depozitų sąskaitą. Organizacijos nėra Paramos nariais. Dabartiniu laiku jų yra per 30.

Nuo 1956 m. vidurio Parama įvedė čekių sistemą. Dabar depozitoriai gauna čekių knygeles tokias pat, kaip didžiųjų bankų ir, lygiai taip pat, gali išrašinėti čekius iš depozitų sąskaitos. Už kiekvieną išrašytą čekį Parama skaičiuoja 10 centų, tuo tarpu didieji bankai ima 15 ct.

2. Parama savo nariams išduoda asmeniškąs paskolas, pirmus morgičius ir paskolas iš specialių ein. sąskaitų (overdraft). Visų rūšių paskolų prašymus svarsto ir daro galutinį sprendimą Kredito Komitetas.

Nariai daugiausiai naudoja si asmeniškoms paskoloms iki 2000 dol. vienam asmeniui dviems metams iš 9 proc. metinių palūkanų. Paskolos laidojamos vekseliais, kuriuos, be paskolos gavėjo, pasirašo vienas arba du žirantai. Paskoloms iki 200 dol. Kredito Komitetas žirantų gali ir nereikia lauti. Kadangi paskolos gražiamos mėnesinėmis ratomis ir palūkanos skaičiuojamos nuo likusios sumos, tai paskolos gavėjas už 1000 dol. paskolą užmoka tik apie 46 dol. palūkanų per vienus metus.

Paskolos gražinamos palyginti labai gerai. Per penkis metus teko prievarta išieškoti tik 22 paskolas. Žirantams teko apmokėti tris. Iki šiol dar nėra vienos paskolos Param. neturėjo nuostolio. Tuo tarpu pagal Kredito Kooperatyvų Centro statistiką, kiekviena Kredito Unija kasmet vidutiniškai turi 12 proc. nuostolio nuo išduotos sumos.

Dr. E. ZUBRIENĖ

Dantų Gydytoja

1577 Bloor St. W.

(netoli Dundas St.)

TORONTO

Tel. LE 2-4108

Dr. A. Pacevičius

Gydytojas ir Chirurgas

280 Roncesvalles Ave

Telefonas LE 4-4778

Priėmimo valandos: 11-1 v.

vakarais nuo 6-8 v.; trečią-

dieniais ir šeštadieniais 11-3

v. pp. Kitu laiku, susitarus.

Naujas kabinetas

DR. V. SADAUSKIENE

Dantų gydytoja

129 Grenadier Rd.,

(2 namas nuo Roncesvalles)

TORONTO

Tel. LE 1-4250